

Föreskrifter om ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd

TLVFS 2009:1

Utkom från trycket
den 23 juni 2009
Omtryck

beslutade den 5 mars, 16 april och 28 maj 2009

Med stöd av 2 § och 5 § förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd föreskrivs följande.

Inledande bestämmelse

1 § I denna föreskrift ges kompletterande bestämmelser till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

De ord och benämningar som används i föreskrifterna har samma betydelse som i lagen.

Ersättningsberättigande tandvård och referenspriser

2 § Av bilaga 1 (*Ersättningsregler*) till föreskrifterna framgår vilka tandvårdsåtgärder som kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd och under vilka förutsättningar ersättning kan lämnas för åtgärderna.

Av bilaga 2 till föreskrifterna (*Ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder med referenspriser*) framgår vad som ingår i respektive ersättningsberättigande tandvårdsåtgärd samt referenspriset för åtgärden. Av bilaga 3 till föreskrifterna framgår allmänna råd.

Tandvårdsersättning

3 § När patientens sammanlagda kostnader för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder, beräknade enligt 2 kap. 4 § andra stycket lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd, under en ersättningsperiod överstiger 3 000 kronor lämnas tandvårdsersättning med

- 50 procent av den del av kostnaderna som överstiger 3 000 kronor men inte 15 000 kronor, och
- 85 procent av den del som överstiger 15 000 kronor.

Definitioner**4 §***Infraokklusion*

Med infraokklusion avses en tand som efter förväntat avslutat tandframbrott har en tuggyta som är lägre än omgivande tänder i käken beroende på hindrad eller ofullständig eruption (tandframbrott) eller ankylos (sammanväxt mellan tandrot och käkben).

Om en hel sida saknar kontakt (beroende på annat skäl än ofullständig eruption) betraktas detta inte som infraokklusion utan som ett lateralt öppet bett.

Partiellt eruperad tand

En partiellt eruperad/semiretinerad (delvis frambruten) tand bedöms som tandlöshet när diagnos/tillstånd ska fastställas, om tanden inte kan användas till att fästa en konstruktion på.

Ny tandposition

Ny tandposition föreligger för en tand när den har ersatt en annan tands plats i tandbågen med minst hälften av den ersatta tandens bredd.

Påbörjad åtgärd

En åtgärd är påbörjad för:

- rotbehandling när trepanation skett
- fyllningsterapi när preparation av kavitet skett
- fast protetik när slutlig preparation inför definitivavtryck skett
- avtagbar protetik när definitivavtryck tagits
- bettskena när avtryck tagits
- implantatkirurgi, antingen när ett implantat installerats eller när benaugmentation utförts
- implantatprotetik när definitivavtryck tagits
- tandreglering när apparatur utlämnats

Implantatbehandling är påbörjad när implantatkirurgi påbörjats.

Slutförd åtgärd

En åtgärd är slutförd för:

- rotbehandling när rotfyllningen är utförd
- fyllningsterapi när fyllningen är utförd
- fast protetik när konstruktionen cementerats
- avtagbar protetik när protesen definitivt utlämnats
- bettskena när skenan är utlämnad
- implantatkirurgi när samtliga implantat installerats
- implantatprotetik när konstruktionen definitivt utlämnats
- tandreglering när apparatur avlägsnats och retention inletts

Implantatbehandling är slutförd när konstruktionen definitivt utlämnats.

Se bilaga 3 allmänt råd.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2009. För implantatbehandling inom diagnos/tillstånd 5001, 5002 och 5035, som har påbörjats och där implantat installerats före författningens ikraftträdande gäller, såvitt avser åtgärd 861-863, 865 samt 871-873, tidigare bestämmelser, dock längst till utgången av juni 2010.

TANDVÅRDS- OCH LÄKEMEDELSFÖRMÅNSVERKET

STIG NYMAN

Anna Märta Stenberg

TLVFS 2009:1 Bilaga 1 Ersättningsregler

För ersättningsreglerna används följande huvudrubriker:

- A. Undersökningar och utredningar
- B. Hälsöfrämjande insatser
- C. Behandlingar av sjukdoms- och smärttillstånd
- D. Reparativ vård
- E. Rehabiliterande och habiliterande vård

Se bilaga 3 allmänt råd.

A. Undersökningar och utredningar

Diagnos-kod	Diagnos/tillstånd	Villkor för ersättning	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (kodförklaring, se bilaga 2)
1001	Basundersökning	–	101, 102, 103, 104, 105, 106, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 141, 161, 162, 163, 191
1301	Mindre omfattande undersökning	–	103, 105, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 141, 161, 162, 163, 191
1302	Utredning, omfattande	–	104, 105, 106, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 141, 161, 162, 163, 191

B. Hälsöfrämjande insatser

Diagnos-kod	Diagnos/tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (kodförklaring, se bilaga 2)
2021	Förhöjd risk för karies	B.1	161, 162, 201, 202, 203, 204, 362
2041	Förhöjd risk för parodontit	B.1	201, 202, 203, 204, 362
2051	Förhöjd risk för peri-implantit	B.1	201, 202, 203, 204, 362
2061	Förhöjd risk för bettdysfunktion/ käkfunktionsstörning	B.1	201, 362, 604, 605
2071	Förhöjd risk för erosion/abrasion	B.1	201, 202, 203, 204, 362

För hälsöfrämjande insatser gäller, i den mån det anges för respektive diagnos/tillstånd, följande villkor för ersättning.

B.1 Dokumentation

Riskbedömning ska dokumenteras.

Diagnoskod	Diagnos/tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (kodförklaring, se bilaga 2)
3021	Initialkaries	–	161, 162, 201, 202, 203, 204, 311, 321, 362
3022	Ilning, känslig tandhals	–	301, 302, 362
3041	Gingivit (akut och kronisk)	–	162, 203, 301, 302, 303, 311, 341, 342, 362, 492
3042	Mucosit (inflammation i slemhinnan runt implantat)	–	162, 203, 301, 302, 303, 311, 341, 342, 362, 491, 492
3043	Parodontit (akut, aggressiv, med genetisk koppling och kronisk tandlossning)	Se bilaga 3 allmänt råd	162, 203, 301, 302, 303, 311, 341, 342, 362, 401, 402, 403, 404, 441, 442, 491, 492
3044	Peri-implantit	–	162, 301, 302, 303, 311, 341, 342, 362, 405, 429, 441, 443, 491, 492, 882
3045	Pericoronit	–	301, 302, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491
3046	Andra sjukdomar och tillstånd i tandkötet och vävnaderna kring tänder och tandimplantat	Se bilaga 3 allmänt råd	162, 163, 301, 302, 303, 311, 341, 342, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 441, 442, 443, 491, 492
3051	Sjukdomar i tandpulpan och de periradikulära vävnaderna	C.1	163, 301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 541, 591
3061	Luxation av tand vid trauma	–	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491
3062	Gingival påbitning	–	301, 302, 303, 362, 604, 605, 691
3063	Rotfraktur, tvär	C.1	362, 401, 402, 403, 404, 405, 441, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 591
3064	Rotfraktur, längs	–	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491
3065	Kron-rotfraktur	C.1	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 591
3071	Afte inklusive traumatiskt sår	–	301, 302, 303, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 492, 831
3072	Protesstomatit	–	301, 302, 303, 491, 831, 833, 891
3073	Protes, skavsår	–	301, 831
3111	Inflammationer och andra besvär i spottkörtlar, mun-slemhinna, läppar, tunga och angränsande vävnader	–	162, 163, 301, 302, 303, 362, 404, 405, 441, 491
3121	Retinerade tänder	–	163, 301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491
3151	Elongerad tand	–	301, 302, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491
3161	Käkfunktionsstörning	–	301, 302, 303, 311, 362, 491, 604, 605, 691

TLVFS 2009:1

För behandlingar av sjukdoms- och smärttillstånd gäller, i den mån det anges för respektive diagnos/tillstånd, följande villkor för ersättning.

C.1. Undantag rotbehandlingsåtgärder

Rotbehandlingsåtgärder (500-åtgärder) är inte ersättningsberättigande för tand i position 8.

D. Reparativ vård

Diagnos-kod	Diagnos/tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (kodförklaring, se bilaga 2)
4001	Defekt i tand p.g.a. primärkaries	D.2, D.4, D.5	161, 162, 301, 302, 303, 311, 321, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 591, 701, 702, 703, 704, 705, 706
4002	Omfattande defekt i tand p.g.a. primärkaries	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5	161, 162, 301, 302, 303, 311, 321, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 591 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 801, 802, 803, 891
4011	Defekt i tand p.g.a. sekundärkaries	D.2, D.4, D.5	161, 162, 301, 302, 303, 311, 321, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 591, 701, 702, 703, 704, 705, 706
4012	Omfattande defekt i tand p.g.a. sekundärkaries	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5	161, 162, 301, 302, 303, 311, 321, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 591 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 801, 802, 803, 891
4071	Defekt i tand p.g.a. erosion eller abrasion	D.2, D.4, D.5	202, 203, 301, 302, 303, 311, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 591, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707
4072	Omfattande defekt i tand p.g.a. abrasion/tandslitage in i dentinet	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5	202, 203, 301, 302, 303, 311, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 591 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 801, 802, 803, 891

4073	Omfattande defekt i tand p.g.a. erosion in i dentinet på lingualytan	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5	202, 203, 204, 301, 302, 303, 311, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 591, 801, 802, 803, 891
4074	Defekt i tand p.g.a. extern resorbtion	D.4, D.5	362, 401, 402, 403, 404, 405, 441, 491, 492, 701, 702, 703, 704, 705
4075	Infraocklusion	D.4, D.5	362, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708
4076	Infraocklusion där minst 1/3 av kronhöjden är under ocklusionsplanet	D.1, D.3, D.4, D.5	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 801, 802, 803, 891
4077	Mineraliseringsstörning med defekt av ringa omfattning	D.4, D.5 Ersättningsberättigande endast för tand i position 3-3.	362, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708
4078	Extremt missfärgad tand	D.1, D.5 Ersättningsberättigande endast för tandsubstans på rotfylld tand i position 3-3 i överkäken. Missfärgningen ska vara mörkare än mörkaste färg på en Vita-skala (Lumin@Vacuum-Farbskala, Vita Zahnfabrik, H. Rauter GmbH & Co., Bad Säckingen, Tyskland) samt avvika minst fyra steg jämfört med omgivande tänder.	362, 801, 802, 803, 891
4079	Symptomgivande sprickbildning i kuspar	D.2, D.4, D.5	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 591, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708
4080	Substansförlust i tand. Fraktur av kronsubstans.	D.2, D.4, D.5	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708
4081	Omfattande substansförlust i tand. Fraktur av kronsubstans.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 591 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 801, 802, 803, 891
4471	Bristande kontaktpunkt mellan två tänder	D.4, D.5 Villkoret är att minst en av de approximala tandytorna har en fyllning.	341, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708
4771	Förlust av fyllningsmaterial, fyllningsfraktur utan samtidig karieslesion	D.4, D.5	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708

4772	Omfattande förlust av fyllningsmaterial, fyllningsfraktur	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 591 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 801, 802, 803, 891
4881	Lossnad fasad på krona/lossnat inlägg	D.4, D.5	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 701, 702, 703, 704, 705, 811, 891
4882	Lossnad krona eller frakturerad krona. Med krona avses laboratoriefremställd krona, emaljretinerad konstruktion, onlay, pelare, radikulärförankring eller innerkrona samt klinikframställd pelare.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5 Ny krona ersätts när reparation/återcementering inte kan utföras. Det ska av dokumentation i journalen framgå varför reparation/återcementering inte är möjlig. Se bilaga 3 allmänt råd	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 523, 591 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 708, 801, 802, 803, 805, 806, 808, 811, 815, 891

För reparativ vård gäller generellt följande villkor för ersättning.

Reparativ vård är ersättningsberättigande endast vid en aktiv skada.

Med aktiv skada avses

- dentinkariesangrepp som måste åtgärdas,
- fraktur av sådan omfattning att den måste åtgärdas med reparation,
- abrasion med pågående slitage, eller
- pågående erosion.

För reparativ vård gäller vidare *dels* de villkor som anges specifikt för olika diagnoser/tillstånd, *dels*, i den mån det anges för respektive diagnos/tillstånd, följande villkor för ersättning.

D.1 Dokumentation

Vid kronterapi, åtgärderna 801–808, ska diagnos/tillstånd dokumenteras innan åtgärden påbörjas. Dokumentation ska ske med foto eller modell om diagnos/tillstånd inte redan framgår av befintlig aktuell röntgen.

D.2 Undantag rotbehandlingsåtgärder

Rotbehandlingsåtgärder (500-åtgärder) är inte ersättningsberättigande för tand i position 8.

D.3 Kronregel

Vid en omfattande defekt är kronterapi ersättningsberättigande för tand i position 1–6 eller i position 7 förutsatt att tand 6 i aktuell kvadrant saknas och antagonist finns.

Med antagonist menas naturlig tand, rekonstruktion på tand/implantat, eller protestand i motstående käke, vilken ger tuggkontakt mot tand i position 7 i aktuell kvadrant.

Omfattande defekt innebär a) att defekten omfattar minst fyra av fem ytor på premolar/molar och tre av fyra ytor på framtand/hörtand samt inbegriper incisalskåret, eller b) att 2/3 av tandens kronvolym är förlorad. Defekt inbegriper även ytor som har ersatts av fyllningsmaterial.

Omfattande defekt vid abrasion och tandslitage innebär att dentinet blotats och att tandens kliniska krona reducerats med minst 1/3.

Omfattande defekt vid erosion innebär att dentinet på lingual- och okklu-salytan har blottats och en övervägande del av emaljen har försvunnit.

Vid sekundärkaries vid befintlig krona ersätts ny krona när kariesangreppet inte kan åtgärdas utan att kronan avlägsnas eller när underliggande tandsubstans försvagats så mycket att kronan inte har en långsiktigt hållbar prognos. Orsaken till varför befintlig krona inte kan behållas ska dokumenteras i journalen.

D.4 Utbyte av åtgärd, krona

Om patienten väljer en behandling i form av en krona (åtgärd 801 och 802 eller åtgärd 801 och 803) och regel D.3 inte är tillämplig, beräknas tandvårdsersättning för åtgärd 703 om defekten avser en fram- eller hörntand, eller för åtgärd 706 om defekten avser en molar eller premolar. Tandvårdsersättning beräknas dock på det lägsta av följande tre belopp: referenspriset för den ersättningsberättigande åtgärden (703 för fram- eller hörntand, 706 för molar eller premolar), eller referenspriserna eller vårdgivarens priser för den aktuella patienten för de faktiskt utförda åtgärderna (åtgärd 801 och 802 eller åtgärd 801 och 803).

D.5 Fast protetik som görs om

Inom två år efter slutförande av en fast protetisk åtgärd 801–803 är ny åtgärd 801–803 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

Undantag då fast protetik görs om

I följande fall är åtgärd 801 och 802 eller åtgärd 801 och 803, efter förhandsprövning, ersättningsberättigande inom två år från det att åtgärderna slutförts:

1. om patienten kan lastas för att behandlingen behöver göras om,
2. om konstruktionen på ingående tand utsatts för yttre våld, eller
3. om konstruktionen på ingående tand behöver göras om p.g.a. ny skada på annan tandposition.

E. Rehabiliterande och habiliterande vård

Diagnos-kod	Diagnos/tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (kodförklaring, se bilaga 2)
5001	Helt tandlös underkäke	E.2, E.3, E.7, E.8, E.9	362, 423, 424, 425, 426, 491, 492, 827, 829, 851, 865, 871, 874, 878, 891
5002	Helt tandlös överkäke	E.2, E.3, E.7, E.8, E.9	362, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 430, 491, 492, 828, 829, 851, 861, 862, 863, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 878, 891

TLVFS 2009:1

5005	Partiell tandlöshet oavsett antal tänder och där tandlöshetstillståndet ska åtgärdas med avtagbar protes	E.5, E.8, E.9, E.11 Urtagaskrona (åtgärd 801 och 802 eller 803) ersätts där det behövs. Urtagaskrona ersätts endast i kombination med avtagbar protes. Se bilaga 3 allmänt råd.	362, 801, 802, 803, 806, 808, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 835, 891
5011	Enkelsidig frändstandlöshet där samtliga tänder i position 5–8 saknas	E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11 Behandling med tandstödd bro (åtgärderna 801x2, 804x1, vid rotfyllda stödtänder 802 och/eller 803 [högst 2 totalt]) med högst två stöd (åtgärd 801) och ett broled (åtgärd 804) distalt placerat är ersättningsberättigande.	362, 801 (högst 2), 802 eller 803 (högst 2 totalt), 804 (högst 1), 891
5012	Enkelsidig frändstandlöshet där samtliga tänder i position 4–8 saknas	E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11 Behandling med tandstödd bro (åtgärd 801–804) med två stöd (åtgärd 801) och ett hängande broled (åtgärd 804) är ersättningsberättigande. Vid implantatstödd protetik är högst två implantat (åtgärd 851) ersättningsberättigande. Hängande broled (åtgärd 853) är inte en ersättningsberättigande åtgärd.	362, 421, 422, 423, 424, 427, 428, 430, 491, 492, 801 (högst 2), 802 eller 803 (högst 2 totalt), 804 (högst 1), 808 (högst 1), 851 (högst 2), 852 (högst 2), 891
5013	Enkelsidig frändstandlöshet där samtliga tänder i position 3–8 saknas	E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11 Vid implantatstödd protetik är högst två implantat (åtgärd 851) och ett hängande broled (åtgärd 853) ersättningsberättigande.	362, 421, 422, 423, 424, 427, 428, 430, 491, 492, 801 (högst 2), 802 eller 803 (högst 2 totalt), 804 (högst 1), 808 (högst 1), 851 (högst 2), 852 (högst 2), 853 (högst 1), 891
5014	Enkelsidig frändstandlöshet där samtliga tänder i position 2–8 saknas	E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11 Vid implantatstödd protetik är högst tre implantat (åtgärd 851) och ett hängande broled (åtgärd 853) eller högst två implantat och två hängande broled ersättningsberättigande.	362, 421, 422, 423, 424, 427, 428, 430, 491, 492, 801 (högst 2), 802 eller 803 (högst 2 totalt), 804 (högst 1), 808 (högst 1), 851 (högst 3 enligt villkor), 852 (högst 3 enligt villkor), 853 (högst 2 enligt villkor), 891
5015	Enkelsidig frändstandlöshet där samtliga tänder i position 1–8 saknas	E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11 Vid implantatstödd protetik är högst tre implantat (åtgärd 851) och två hängande broled (åtgärd 853) eller högst två implantat och tre hängande broled ersättningsberättigande.	362, 891 och a) 801 (högst 2), 802 eller 803 (högst 2 totalt), 804 (högst 1) eller b) 421, 422, 423, 424, 427, 428, 430, 491, 492, 851 (högst 3 enligt villkor), 852 (högst 3 enligt villkor), 853 (högst 3 enligt villkor)

5016	Friändstandlöshet där samtliga tänder i position 1 och bakåt saknas samt tandlöshet som går över på motstående sida	<p>E.2, E.3, E.6, E.9, E.11 Implantatstött protetik ersätts enligt följande. Då sex tandluckor åtgärdas, räknat från position 5 och framåt, är högst fyra implantat (åtgärd 851) och två hängande broled (åtgärd 853) eller högst tre implantat och tre hängande broled ersättningsberättigande.</p> <p>Då sju tandluckor åtgärdas, räknat från position 5 och framåt, är högst fyra implantat och tre hängande broled eller högst tre implantat och fyra hängande broled ersättningsberättigande.</p> <p>Då åtta tandluckor åtgärdas, räknat från position 5 och framåt, är högst fem implantat och tre hängande broled i överkäken eller fyra implantat och fyra hängande broled, eller tre implantat och fem hängande broled ersättningsberättigande.</p> <p>Då nio tandluckor åtgärdas, räknat från position 5 och framåt, är högst fem implantat och fyra hängande broled i överkäken eller fyra implantat och fem hängande broled ersättningsberättigande.</p> <p>När tio bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5 ersätts helkäksimplantat.</p>	362, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 430, 491, 492, 851 (enligt villkor), 852 (högst 5 enligt villkor), 853 (högst 5 enligt villkor), 861-865, 867, 891
5031	Entandslucka inom position 5-5	E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11	362, 801 (högst 2), 802 eller 803 (högst 2 totalt), 804 (högst 1), 805 (högst 2), 891
5033	Tvåtandslucka. Avsaknad av två bredvidliggande tänder varav minst en inom position 5-5	E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11 Vid tandlöshet i position 5 och 6 kan bron utsträckas till position 7.	362, 801 (högst 2), 802 eller 803 (högst 2 totalt), 804 (högst 2), 805 (högst 2), 891
5034	Tretandslucka. Avsaknad av tre bredvidliggande tänder varav minst en inom position 5-5.	E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11 Åtgärd för tandstött bro (åtgärderna 801-805) är ersättningsberättigande vid tretandslucka enligt följande. Saknade tänder inom position 5-5 ersätts med ett hängande led (åtgärd 804) per saknad tand. Ett eller två brostöd (åtgärd 801) på var sida om tandluckan ersätts. Vid tandlöshet i position 4, 5 och 6 kan bron utsträckas till position 7. Saknas tre tänder i position 5, 6 och 7 är tandstött bro med två stöd (åtgärd 801) och ett	362, 421, 422, 423, 424, 427, 428, 430, 491, 492, 801 (högst 4), 802 eller 803 (högst 4 totalt), 804 (högst 3), 805 (högst 4), 808 (högst 1), 851 (högst 2), 852 (högst 2), 853 (högst 1), 891

TLVFS 2009:1

		<p>hängande led (åtgärd 804) ersättningsberättigande.</p> <p>Implantatstödd protetik (åtgärderna 421–424, 851–853) är ersättningsberättigande enligt följande. Saknade tänder inom position 5-5 ersätts med högst två implantat (åtgärd 851) då två bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5 och med två implantat (åtgärd 851) och ett hängande broled (åtgärd 853) när tre bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5.</p>	
5035	<p>Fyr- eller flertandslucka. Avsaknad av fyra eller fler bredvidliggande tänder varav minst två inom position 5-5.</p>	<p>E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11</p> <p>Åtgärd för tandstött bro (åtgärderna 801-805) är ersättningsberättigande vid fyr- eller flertandslucka enligt följande. Saknade tänder inom position 5-5 ersätts med ett hängande led (åtgärd 804) per saknad tand. Ett eller två brostöd (åtgärd 801) på var sida om tandluckan ersätts.</p> <p>Implantatstödd protetik (åtgärderna 421–426, 851–853) är ersättningsberättigande enligt följande. Saknade tänder inom position 5-5 ersätts med högst</p> <ul style="list-style-type: none"> – två implantat (åtgärd 851) när två bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5, – två implantat (åtgärd 851) och ett hängande led (åtgärd 853) när tre bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5, – tre implantat och ett hängande led eller två implantat och två hängande led när fyra bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5, – tre implantat och två hängande led eller två implantat och tre hängande led när fem bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5, – fyra implantat och två hängande led eller tre implantat och tre hängande led när sex bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5, – fyra implantat och tre hängande led eller tre implantat och fyra hängande led när sju bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5, 	<p>362, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 430, 491, 492, 801 (högst 4), 802 eller 803 (högst 4 totalt), 804 (högst 4), 805 (högst 4), 808 (högst 1), 851 (enligt villkor), 852 (högst 5 enligt villkor), 853 (högst 5 enligt villkor), 861, 862, 863, 864, 865, 867, 891</p>

		<p>– fem implantat och tre hängande led i överkäken eller fyra implantat och fyra hängande led eller tre implantat och fem hängande led när åtta bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5,</p> <p>– fem implantat och fyra hängande led i överkäken eller fyra implantat och fem hängande led när nio bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5.</p> <p>När tio bredvidliggande tänder saknas inom position 5-5 ersätts helkäksimplantat.</p>	
5036	Entandslucka inom position 5-5 där ändstödet är bräckligt	<p>E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11</p> <p>Bron kan utsträckas med ett stöd åt aktuell sida om något av brostöden inte bedöms ge tillräckligt god långsiktig prognos för konstruktionen p.g.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rotfyllt stöd med bräcklig rot, – kort rot, – parodontal nedbrytning, – ogynnsam påbitning, eller – kort/bräcklig klinisk krona. <p>Ersättningsberättigande åtgärd är tandstödd bro (åtgärd 801–805) med högst två stöd (åtgärd 801) på var sida om tandluckan.</p>	362, 801 (högst 4), 802 eller 803 (högst 4 totalt), 804, 805 (högst 4), 891
5037	Tvåtandslucka. Avsaknad av två bredvidliggande tänder varav minst en inom position 5-5 där ändstödet är bräckligt	<p>E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11</p> <p>Bron kan utsträckas med ett stöd åt aktuell sida om något av brostöden inte bedöms ge tillräckligt god långsiktig prognos för konstruktionen p.g.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rotfyllt stöd med bräcklig rot, – kort rot, – parodontal nedbrytning, – ogynnsam påbitning, eller – kort/bräcklig klinisk krona. <p>Ersättningsberättigande åtgärd är tandstödd bro (åtgärderna 801–805) med högst två stöd (åtgärd 801) på var sida om tandluckan. Vid tandlöshet i position 5 och 6 kan bron utsträckas till position 7.</p>	362, 801 (högst 4), 802 eller 803 (högst 4 totalt), 804 (högst 2), 805 (högst 4), 891
5041	Ofullständig rotfyllning	<p>E.1</p> <p>Ett villkor för ersättning är att tanden ska bli föremål för restaurerings- eller rehabiliteringsåtgärd.</p>	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 501, 502, 503, 504, 521, 522, 523, 541, 591

TLVFS 2009:1

5042	Förändringar i vertikal käkrelation och/eller omfattande tandslitage av flera tänder där skäl föreligger att sondera bethöjd inför protetisk behandling.	Långtidstemporär bro är ersättningsberättigande för tänder med tandslitage motsvarande 1/3 av kronhöjden eller där diagnos/tillstånd 5071 eller 5072 har konstaterats och där sonderande behandling och bethöjdsbestämning behöver utföras. Förutom dokumentation med foto eller modell ska behovet beskrivas.	362, 605, 691, 701, 704, 807, 891
5043	Partiell tandlöshet hos patient med sviktande hälsa	E.5, E.9 Semipermanent bro är ersättningsberättigande för patient med sviktande hälsa, vars hälsotillstånd förhindrar att hela tandvårdsbehovet kan tillgodoses, samt vid tveksam prognos hos restbettet och tveksam kooperation på grund av ohälsa.	362, 802, 803, 807, 891
5044	Partiell tandlöshet i bett med tveksam prognos	E.5, E.9 Semipermanent bro är ersättningsberättigande för bett med tveksam prognos eller då ingen ytterligare protetisk behandling planeras.	362, 802, 803, 807, 891
5045	Partiell tandlöshet där utvärdering av kariologisk, endodontisk, bettfysiologisk eller parodontal behandling behöver göras före permanent rehabilitering	E.5, E.9 Långtidstemporär bro är ersättningsberättigande vid partiell tandlöshet där utvärdering av behandling av karies, rotbehandling eller behandling av käkfunktionsstörning behöver göras under en längre tid, p.g.a. att prognosen är osäker för den permanenta behandlingen.	362, 802, 803, 807, 891
5051	Avsaknad av retention	E.1 Ersättningsberättigande om tillståndet kräver behandling inför rehabilitering (800-åtgärderna).	362, 441, 491, 492, 501, 502, 503, 504, 522, 523, 591
5061	Parodontalt skadat bett med behov av protetisk stabilisering. Parodontalt ej sanerat bett.	E.5, E.9 Ersättningsberättigande förutsatt ökad tandmobilitet av minst grad II samt benförlust på motsvarande minst halva rothöjden på 60% av antalet tänder i aktuell käke regio 6-6. 60% av 12 eller 11 tänder motsvarar 7 tänder, av 10 tänder motsvarar 6 tänder, av 9 eller 8 tänder motsvarar 5 tänder, av 7 eller 6 tänder motsvarar 4 tänder.	362, 492, 802, 803, 804, 805, 807, 821, 823, 891

5062	Parodontalt skadat bett med behov av protetisk stabilisering. Parodontalt sanerat bett.	E.5, E.8, E.9 Ett villkor för ersättning är att patienten har genomgått parodontal sanering och att sjukdomsprogressionen har avstannat. Ersättningsberättigande vid behandlad parodontit, förutsatt ökad tandmobilitet av minst grad II samt benförlust på motsvarande minst halva rothöjden på 60% av antalet tänder i aktuell käke regio 6-6. 60% av 12 eller 11 tänder motsvarar 7 tänder, av 10 tänder motsvarar 6 tänder, av 9 eller 8 tänder motsvarar 5 tänder, av 7 eller 6 tänder motsvarar 4 tänder.	362, 492, 801, 802, 803, 804, 805, 808, 821, 824, 825, 826, 891
5071	Dysfunktionell okklusion eller avsaknad av okklusion i samband med rehabilitering inom annan ersättningsberättigande diagnos/tillstånd.	E.1, E.5, E.6, E.7, E.8, E.9 När korrektion av okklusionsplan krävs i motstående eller aktuell käke för att skapa förutsättningar för bettfunktion eller för att behandling i aktuell käke ska vara möjlig att genomföra. Korrigeringar kan bli nödvändiga för avvikelser i vertikalled, transversalled eller sagittal. Exempel: – Slitagebett där fronttänder måste kronföras enligt diagnos/tillstånd 4072 eller 4073 och denna kronterapi leder till dysfunktionell okklusion eller avsaknad av okklusion i sidopartierna. – Behandling i motstående käke krävs för att uppnå funktionell okklusion/ funktionellt okklusionsplan – Behandling i samma käke krävs för att uppnå funktionell okklusion/funktionellt okklusionsplan – Elongerad tand som måste korrigeras för att uppnå funktionell okklusion/funktionellt okklusionsplan. Ersättning utgår för att uppnå funktionell okklusion genom att – erhålla okklusionskontakter inom tandposition 6-6 eller – etablera upp till tio okkluderande tandpar inom position 7-7. Okklusionsavvikelsen ska dokumenteras med foto eller modeller och med beskrivning av varför behandling måste utföras. Diagnos/tillstånd 5071 tillämpas för behandling av tänder, inklusive tänder och implantat med befintlig konstruktion, som inte ryms inom annan ersättningsberättigande diagnos/tillstånd.	362, och a) 701-708 eller b) 801, 802, 803, 804, 808, 815, 821, 824, 825, 826, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 852, 853, 864, 867, 881, 883, 884, 890, 891

		Diagnos/tillstånd 5071 kan endast användas i samband med annan ersättningsberättigande protetisk behandling.	
5072	Dysfunktionell ocklusion eller avsaknad av ocklusion som kräver protetisk korrektion på grund av otillräcklig tuggfunktion, tvångsförning eller vävnadsskada.	<p>E.1, E.5, E.6, E.7, E.8, E.9</p> <p>Vid dysfunktionell ocklusion eller avsaknad av ocklusion som måste behandlas p.g.a. käkdysfunktion eller annat sjukdomstillstånd som påverkar eller påverkas av käkfunktionen. Är tillämplig när protetisk korrektion av ocklusionplan krävs för att skapa förutsättningar för en bettfunktion utan större hinder. Korrigeringar kan bli nödvändiga för avvikelser i vertikalled, transversalled eller sagittalled.</p> <p>Exempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avvikelse i transversalled som medför att ocklusionskontakter saknas t.ex. saxbitning - Avvikelse i sagittalled som medför att fungerande ocklusion inte uppnås - Avvikelse i vertikalled: <p>Öppet bett</p> <p>Djupt bett med vävnadsskada som följd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvångsförning som medför käkdysfunktion och som endast kan behandlas med protetik <p>Ersättning utgår för att uppnå funktionell ocklusion vid öppet bett och för post normalt bett som inte är djupt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - för att erhålla ocklusionskontakter bilateralt tandposition 3-6 eller - med upp till tre ockluderande tandpar bilateralt inom tandposition 4-7, och för post normalt bett även frontal kontakt vid framåtgåing <p>Vid övriga avvikelser utgår ersättning för att uppnå funktionell ocklusion</p> <ul style="list-style-type: none"> - för att erhålla ocklusionskontakter inom tandposition 6-6 eller - för att etablera upp till tio ockluderande tandpar inom position 7-7. <p>Ocklusionsavvikelsen ska dokumenteras med foto eller modeller och diagnoser för såväl ocklusionsavvikelsen som för käkdysfunktion, vävnadsskada eller annat sjukdomstillstånd samt med beskrivning varför behandling måste utföras.</p>	362 och a) 701-708 eller b) 801, 802, 803, 804, 808, 815, 821, 824, 825, 826, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 852, 853, 864, 867, 881, 883, 884, 890, 891

5443	Trasig eller illapassande protes hel käke, i behov av reparation eller rebasering. När hel protes ändras till täckprotes genom rebasering och samtidig inmontering av förankringselement	–	301, 302, 303, 362, 821, 826, 831, 832, 833, 834, 835, 878, 891
5444	Trasig, illapassande delprotes i behov av reparation eller rebasering. Delprotes som måste byggas till	E.8, E.9	301, 302, 303, 362, 821, 826, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 878, 891
5445	Fraktur eller skada i fastsittande brokonstruktion (täcker även in då ett stöd har behövt extrahearas under bron och kronan byggs om till en pontic chair-side)	Ny konstruktion ersätts enligt respektive diagnos/tillstånd för tandlöshet när reparation/återcementering inte kan utföras. Det ska av dokumentation i journalen framgå varför reparation/återcementering inte är möjlig. Se bilaga 3 allmänt råd	301, 302, 303, 362, 701, 702, 703, 704, 705, 811, 812, 813, 814, 815, 891
5446	Fraktur, annan skada eller slitage i implantatkonstruktion. Skadade komponenter i implantatkonstruktion. Käke med delimplantat inom position 5-5 där ytterligare tänder 5-5 förlorats. Helt eller partiellt tandlös käke som har implantat installerade, men med avsaknad av supra-konstruktion. Vid ny implantat- eller tandförlust där implantatkonstruktion ska byggas om eller byggas ut. Vid ny implantat- eller tandförlust i käke som medför att samtliga tänder därmed förlorats och nytt delimplantat placeras bredvid befintlig implantatkonstruktion	E.2, E.3, E.6, E.7, E.9 <u>Ny konstruktion</u> ersätts vid: – implantat-, distans- eller tandförlust som innebär att befintlig bro inte kan behållas eller byggas om med ett långsiktigt hållbart resultat – fraktur i metallskelett som inte kan repareras med ett långsiktigt hållbart resultat – försämrad passform som medför att konstruktionen inte kan användas – slitage av sådan grad att retention av fasad-/ocklusal-material inte är möjlig Det ska av dokumentation i journalen framgå varför reparation inte är möjlig. Se bilaga 3 allmänt råd	301, 302, 303, 362, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 491, 492, 815, 821, 822, 823, 824, 825, 852, 853, 864, 867, 874, 875, 876, 877, 878, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891
5901	Bett och tandpositionsavvikelse orsakad av parodontal sjukdom	E.10 Framtändernas position har påtagligt förändrats p.g.a. parodontal sjukdom. Elongation av tänder, solfjäderformad spridning, traumatisk påbitning som ej kan korrigeras med bettslipning.	901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5903	Ansikts- och käkanomali	E.10 Medfödda eller förvärvade ansikts- eller käkmissbildningar.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5904	Bettavvikelse, inkompetent läppslut	E.10 Bettavvikelse med tydligt störande inkompetent läppslut som orsakats av avvikelser. Tandreglering ersätts för behandling av två käkar.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990

TLVFS 2009:1

5905	Sagittell bettavvikelse	E.10 Utseendemässigt eller funktionellt tydligt störande överbitning (överbett eller underbett). Tandreglering ersätts för behandling av två käkar.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5906	Vertikal bettavvikelse	E.10 Omfattande avsaknad av tandkontakt mellan tandbågarna vid sammanbitning som orsakar en tydlig funktionell störning. Tandreglering ersätts för behandling av två käkar.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5907	Funktionell bettavvikelse	E.10 Funktionellt påtagligt störande tvångsföring. Tandreglering ersätts för behandling av en käke men om tvångsföringen orsakas av avvikelser i båda käkarna ersätts även för behandling av två käkar. Motivet för detta måste framgå av journal eller dokumentation.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5908	Vävnadsskadande bettavvikelse	E.10 Bettavvikelse som tydligt orsakar tand- eller mjukvävnadsskada. Tandreglering ersätts för behandling av två käkar.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5909	Tandpositionsavvikelse, trångställning	E.10 Påtagligt störande trångställning i överkåkens främre del från tand i position 5-5. Extrem trångställning i underkåkens främre del position 5-5. Tandreglering ersätts för behandling i underkåkens främre del endast i de fall där trångställningen är så pass uttalad att det 1) föreligger risk för eller redan finns en vävnadsskada, exempelvis en gingival retraktion som kan härledas till tandpositionsavvikelsen, eller 2) en tand är helt utblockerad ur tandbågen. Tandreglering ersätts för behandling av två käkar i de fall behandlingen i ena käken kräver att behandling måste genomföras i den andra käken för att bettfunktionen ej ska påverkas eller att tandbågen i andra käken inte ska påverkas negativt.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990

5910	Tandpositionsavvikelse, glesställning	E.10 Påtagligt störande glesställning i överkäkens främre del. Tandreglering ersätts för behandling av lokaliserad glesställning i fall av påtagligt störande diastema mediale. Tandreglering ersätts för behandling av två käkar i de fall behandlingen av överkäken kräver att behandling måste genomföras i underkäken för att tandflyttningen i överkäken inte ska hindras.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5911	Tandpositionsavvikelse, felställning	E.10 Påtaglig felställning av tand eller tänder i överkäkens främre del position 5-5. Ersättning för behandling i andra positioner i tandbågarna och då även i underkäken vid 1) kombinationsbehandling med protetik för att rätta upp tänder och därigenom undvika rotbehandling, eller 2) felställning som orsakar funktionell störning som inte kan åtgärdas med bettslipning.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5912	Tandpositionsavvikelse, tandretention	E.10 Tand i position 5-5 som är viktig för funktionen eller orsakar en störande tandlucka, exempelvis retinerad tand där tandlucka finns. Ersättning gäller behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att behålla bettfunktionen och erhålla önskad tandflyttning.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990
5913	Tandpositionsavvikelse, avvikande frambrott	E.10 Tand i position 5-5 med avvikande frambrott eller frambrottsriktning som stör eller är viktig för funktionen eller som orsakar en tydligt störande tandlucka. Ersättning gäller behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att behålla bettfunktionen och erhålla önskad tandflyttning.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 491, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 990

För rehabiliterande och habiliterande vård gäller generellt följande villkor för ersättning.

Diagnos/tillstånd ska dokumenteras innan åtgärden påbörjas. Dokumentation ska ske med foto eller modell om diagnos/tillstånd inte redan framgår av befintlig aktuell röntgen. Vid diagnos/tillstånd 5443 och 5444 är skriftlig journaldokumentation tillräcklig.

Vid fastställande av diagnos/tillstånd se bilaga 3 allmänt råd.

För rehabiliterande och habiliterande vård gäller vidare *dels* de villkor som anges specifikt för olika diagnoser/tillstånd, *dels*, i den mån det anges för respektive diagnos/tillstånd, följande villkor för ersättning.

E.1 Undantag rotbehandlingsåtgärder

Rotbehandlingsåtgärder (500-åtgärder) är inte ersättningsberättigande för tand i position 8.

E.2 Begränsning implantatstödd protetik

Implantatstödd protetik (åtgärderna 421–426, 851–853, 890) är inte ersättningsberättigande för tänder i position 6, 7 eller 8. Om ett implantat av anatomiska skäl inte kan placeras inom position 5-5 (diagnos/tillstånd 5001–5002, 5012–5016, 5034–5035) ersätts istället ett implantat med överkonstruktion i position 6.

Under en ersättningsperiod ersätts högst sex implantat (åtgärd 851) i överkäken och fyra implantat (åtgärd 851) i underkäken.

Vid implantat i del av käke ska övriga tänder i käken ha god prognos, vilket innebär avsaknad av obehandlad apikal eller pågående grav parodontal sjukdom samt att de bedöms kunna fungera i bettet i minst två år från det att implantatbehandlingen slutförts.

E.3 Fabrikat

Fabrikat på använt implantat ska anges.

E.4 Utbyte av åtgärd, implantat

Om patienten vid diagnos/tillstånd 5011, 5031, 5034 eller 5036 väljer en behandling i form av ett singelimplantat (åtgärderna 421, 422, 851, 852), beräknas tandvårdsersättning utifrån ett belopp som motsvarar det lägsta av följande belopp:

1. referenspriserna för åtgärderna 801x2 och 804x1,
2. vårdgivarens priser för de faktiskt utförda åtgärderna för den aktuella patienten, och
3. referenspriserna för de faktiskt utförda åtgärderna.

Om patienten vid tvåtandslucka (diagnos/tillstånd 5033 eller 5037) väljer en behandling i form av implantat (åtgärderna 421–424, 851, 852) beräknas tandvårdsersättning utifrån ett belopp som motsvarar det lägsta av följande belopp:

1. referenspriserna för åtgärderna 801x2 och 804x2,
2. vårdgivarens priser för de faktiskt utförda åtgärderna för den aktuella patienten, och
3. referenspriserna för de faktiskt utförda åtgärderna.

Tandvårdsersättning beräknas vid entandslucka för ett stöd på vardera sidan om luckan och ett hängande broled. Tandvårdsersättning beräknas vid tvåtandslucka för ett stöd på vardera sidan om luckan och två hängande broled. För diagnos/tillstånd 5011 och 5034 när tandposition 5, 6 och 7 saknas, beräknas ersättningen på två stöd framför tandlösheten och ett hängande broled.

När utbyte av åtgärd tillämpas för två olika tandluckor med en tand emellan kan tandvårdsersättning beräknas för den mellanliggande tandpositionen två gånger.

E.5 Fast protetik som görs om

Inom två år efter slutförande av protetiska åtgärder 801–804, 808, är ny åtgärd 801–804, 808 eller åtgärd 815, 421–428, 430, 851–853, 861–863, 865 eller 871–873 inte ersättningsberättigande för samma tandposition. E.5 gäller inte för åtgärd 804 när den har använts tillsammans med åtgärd 805 i samma konstruktion.

E.6 Implantat, del av käke, som görs om eller utbyte av åtgärd, implantat (regel E.4.), som görs om

Inom två år efter slutförande av implantatkirurgiska åtgärder 421–428 samt protetiska åtgärder 851–853, 890 är ny åtgärd 421–428, 851–853, 890 eller åtgärd 815 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

Inom två år efter slutförande av implantatkirurgiska åtgärder 421–428 samt protetiska åtgärder 851–853, 890 är åtgärd 801–804 inte ersättningsberättigande

– för samma tandposition eller för ett stöd på vardera sida vid en- eller tvåtandslucka

– för två stöd framför tandlösheten vid tillstånd 5011 eller vid tillstånd 5034 när tandposition 5 ersatts via utbyte av åtgärd eller

– vid rehabilitering av tandluckan för två stöd på vardera sidan vid tre- eller flertandslucka.

Implantatkirurgiska åtgärder samt protetiska åtgärder ska inte anses slutförda förrän hela implantatkonstruktionen har utlämnats.

När utbyte av åtgärd tillämpas för två olika tandluckor med en tand emellan kan tandvårdsersättning beräknas för den mellanliggande tandpositionen två gånger.

E.7 Implantat som görs om, hel käke

Inom två år efter slutförande av kirurgiska och protetiska åtgärder vid implantatprotetik (åtgärd 423–428, 861–863, 865) är ny åtgärd 423–428, 861–863, 865 eller åtgärd 815, 864, 867, 871–878, 881 eller åtgärd 883–890 inte ersättningsberättigande för samma käke.

Inom två år efter slutförande av åtgärd 864, 867 är ny åtgärd 864, 867 eller åtgärd 815, 881, 883–890 inte ersättningsberättigande för samma käke.

Inom två år efter slutförande av åtgärd 874–876 är ny åtgärd 874–876 inte ersättningsberättigande för samma käke.

Inom ett år efter slutförande av åtgärd 871–873, 878 är ny åtgärd 871–873, 878 eller åtgärd 832–837, 877 eller åtgärd 885–886 inte ersättningsberättigande för samma käke.

E.8 Avtagbar protetik som görs om

Inom ett år efter slutförande av en avtagbar protetisk åtgärd 824–828 är ny åtgärd 824–828 eller åtgärd 832–837 inte ersättningsberättigande för samma käke.

E.9 Undantag från E.5–E.8

I följande fall är åtgärd 421–428, 801–804, 808, 815, 851–853, 861–867, 874–876 eller åtgärd 890, efter förhandsprövning, ersättningsberättigande inom två år från det att åtgärderna slutförts:

1. om patienten kan lastas för att behandlingen behöver göras om,
2. om konstruktionen på ingående tand utsatts för yttre våld, eller
3. om konstruktionen på ingående tand behöver göras om p.g.a. ny skada på annan tandposition.

Vad som anges i första stycket ska i motsvarande mån gälla även då en tand som använts för beräkning av ersättning vid utbyte av åtgärd behöver behandlas.

I följande fall är åtgärd 824–828, 871–873 eller åtgärd 878, efter förhandsprövning, ersättningsberättigande inom ett år från det att åtgärderna slutförts:

1. om patienten kan lastas för att behandlingen behöver göras om, eller
2. om konstruktionen, eller tand som konstruktionen stödjer på, utsatts för yttre våld.

E.10 Tandreglering

För tandreglering gäller att avvikelserna ska vara funktionellt eller utseendemässigt tydligt störande och av en omfattning som svarar mot följande behandlingsbehov:

- stort behov: utseendemässigt eller funktionellt starkt störande anomalier, såsom prenatala tvångsbett, djupbett med gingival irritation, extrema öppna bett, tvångsförande och artikulationsstörande kors- och saxbett, uttalade frontala trång- eller glesställningar, postnormala bett med stort horisontellt överbett, retinerade hörntänder, estetiskt eller funktionellt störande rotationer eller omfattande aplasier i sidosegment,
- mycket stort behov: utseendemässigt eller funktionellt handikappande anomalier, såsom LKG-defekter, extrema post- och prenatala bett, retinerade incisiver i överkäken eller omfattande aplasier.

E.11 Befintligt implantat

Vid fastställande av diagnos/tillstånd 5005, 5011–5016, 5031 eller 5033–5037 vid ny tandlucka ska redan befintligt implantat eller befintlig implantatstött krona likställas med tandlöshet. För de diagnoser/tillstånd där E.11 gäller ersätts högst samma antal åtgärd 852 som 851 under samma ersättningsperiod.

Se bilaga 3 allmänt råd.

För de ersättningsberättigande tandvårdsåtgärderna används följande serier:

- 100 Undersökning, riskbedömning och hälsofrämjande åtgärder
- 200 Sjukdomsförebyggande åtgärder
- 300 Sjukdomsbehandlande åtgärder
- 400 Kirurgiska åtgärder
- 500 Rotbehandling
- 600 Bettfysiologiska åtgärder
- 700 Reparativa åtgärder
- 800 Protetiska åtgärder
- 900 Tandreglering

100 Undersökning, riskbedömning och hälsofrämjande åtgärder

I undersökningsåtgärderna ingår

- upptagande av anamnes- och statusuppgifter som är nödvändiga för undersökning och diagnostik samt information till patienten avseende dessa,
- i förekommande fall erforderliga foton för diagnostik, behandlingsplanering och dokumentation, samt
- i förekommande fall provtagning, receptföreskrivning och remisshantering inklusive dokumentation.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referenspris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
101	<p>Basundersökning och diagnostik, utförd av tandläkare</p> <p>Åtgärden innefattar</p> <ul style="list-style-type: none"> – kariesdiagnostik och diagnostik av gingivit och parodontit genom förenklad parodontal undersökning, bedömning av munslemhinnan och käkfunktionen samt identifiering av andra faktorer som visar på ett behov av en kompletterande utredning, – bildtagning samt analys av upp till fyra intraorala bilder när indikation föreligger för undersökning med röntgen för diagnostiken av karies eller marginal parodontit, – riskbedömning, – hälsoinformation, inklusive rekommendationer om egenvård, – förebyggande åtgärder upp till fem minuter i form av enkla munhygieninstruktion, borttagande av ringa mängd tandsten eller fluorbehandling av enstaka tänder, samt – i förekommande fall skriftlig prisuppgift eller skriftlig behandlingsplan enligt 10 § förordning (2008:193) om statligt tandvårdsstöd. <p>Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 102 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning.</p> <p>Se bilaga 3 allmänt råd</p>	615	640

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
102	<p>Fullständig undersökning och diagnostik, utförd av tandhygienist</p> <p>Åtgärden innefattar (inom en tandhygienists kompetensområde)</p> <ul style="list-style-type: none"> – upptagande av anamnes och statusuppgifter samt diagnostik av karies, gingivit och parodontit, – identifiering av andra faktorer som visar på ett behov av kompletterande utredning samt information till patienten avseende dessa, – riskbedömning, – hälsoinformation inklusive rekommendationer om egenvård, – bildtagning samt analys av upp till fyra intraorala bilder, när indikation föreligger för undersökning med röntgen för diagnostiken av karies och/eller marginal parodontit, – förebyggande åtgärder upp till 10 minuter i form av enkla munhygieninstruktion, borttagande av ringa mängd tandsten eller fluorbehandling av enstaka tänder, samt – i förekommande fall skriftlig prisuppgift eller skriftlig behandlingsplan enligt 10 § förordning (2008:193) om statligt tandvårdsstöd. <p>I de fall behov av tillkommande utredning enligt åtgärd 103 eller 104 föreligger ska patienten erbjudas denna hos tandläkare. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 101 eller 105 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning.</p> <p>Se bilaga 3 allmänt råd</p>	565	585
103	<p>Akut eller kompletterande undersökning eller utredning av enstaka tand eller enstaka problem, utförd av tandläkare</p> <p>Åtgärden tillämpas som en enskild åtgärd</p> <ul style="list-style-type: none"> – vid utredning och diagnostik – vid utredning och diagnostik av akuta tillstånd – vid kontroll av befintlig sjukdom eller behandlingsresultat, – för utredning som utförs av annan behandlare. <p>Åtgärden tillämpas</p> <ul style="list-style-type: none"> – som en kompletterande åtgärd till 101 eller 102 när vidare utredning behövs inför bettrehabilitering eller utredning av smärtproblem, bettfysiologiska problem, slemhinneproblem, apikala tillstånd, kariesproblem eller parodontala problem, <p>Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 104 för samma patient under samma dag och med samma behandlare.</p> <p>Se bilaga 3 allmänt råd</p>	310	320

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
104	<p>Akut eller kompletterande undersökning eller utredning som omfattar flera tänder eller multipla problem, utförd av tandläkare</p> <p>Åtgärden tillämpas som en enskild åtgärd</p> <ul style="list-style-type: none"> – vid omfattande utredning och diagnostik av akuta tillstånd, – vid omfattande kontroll av befintlig sjukdom eller behandlingsresultat, samt – för omfattande utredning som utförs av annan behandlare. <p>Åtgärden tillämpas</p> <ul style="list-style-type: none"> – som en kompletterande åtgärd till 101 eller 102 när vidare utredning behövs inför omfattande bettrehabilitering eller utredning av omfattande smärtproblem, omfattande bettfysiologiska problem, omfattande slemhinneförändringar, omfattande apikala tillstånd, omfattande kariesproblem eller omfattande parodontala problem, <p>Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 103 för samma patient under samma dag och med samma behandlare.</p> <p>Se bilaga 3 allmänt råd</p>	1 445	1 510
105	<p>Kompletterande eller akut undersökning, kontroll av behandlingsresultat, utförd av tandhygienist</p> <p>Åtgärden tillämpas</p> <ul style="list-style-type: none"> – som en kompletterande parodontal undersökning efter åtgärd 101, – vid utvärdering av behandlingsresultat efter avslutad behandlingsserie inklusive expectansperiod, – vid undersökning av akuta tillstånd hänförliga till tandhygienistens kompetensområde, samt – vid fördjudad kariesutredning inklusive kostanamnes. <p>Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 102 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.</p> <p>Se bilaga 3 allmänt råd</p>	440	450
106	<p>Specialistutredning, konsultationsåtgärd</p> <p>Åtgärden kan enbart debiteras av tandläkare med erkänd odontologisk specialistkompetens för en patient som remitterats till denne. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 101, 103, 104 eller 191 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.</p>	950	975
120	<p>Röntgenåtgärder</p> <p>I samtliga röntgenåtgärder ingår exponering, framtagning, analys, lagring av bilder samt skriftlig dokumentation.</p>	–	–
121	<p>Röntgenundersökning av enskild tand</p> <p>Åtgärden innefattar erforderliga intraorala bilder. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 122, 123 eller 126 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning.</p>	40	40

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
122	Röntgenundersökning, delstatus Åtgärden innefattar erforderliga intraorala bilder av mer än en tandposition. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 121, 123 eller 126 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning.	200	205
123	Röntgenundersökning, intraoral, komplett för munhålan Åtgärden avser helstatus och innefattar erforderliga intraorala bilder som täcker samtliga tänder apikala och marginala förhållanden samt käkben. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 121, 122, 124 eller 126 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden är ersättningsberättigande högst en gång per patient och ersättningsperiod.	680	710
124	Panoramaröntgen Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 123 eller 126 som exponeras för samma patient under samma dag och vid samma mottagning.	455	475
125	Röntgenundersökning, extraoral Åtgärden kan användas vid samtliga extraorala röntgenundersökningar. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	430	450
126	Röntgenundersökning, omfattande Åtgärden innefattar intraoralt helstatus och panoramaröntgen exponerade samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 121, 122, 123 eller 124 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden är ersättningsberättigande högst en gång per patient och ersättningsperiod.	830	865
141	Studiemodeller, för behandlingsplanering Åtgärden innefattar studiemodeller avseende båda käkarna och index. Åtgärden kan endast debiteras när studiemodeller behövs för behandlingsplanering. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	500	520
161	Salivsekretionsmätning Åtgärden innefattar – information om provtagningen, – insamlande av saliv, – mätning av sekretionsvärden, – dokumentation, samt – eventuellt remissvar. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	370	385
162	Laboratoriekostnader vid mikrobiologisk undersökning Åtgärden innefattar endast laboratoriekostnaden. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	225	230

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
163	Biopsi inklusive laboratorieundersökning (PAD) Åtgärden innefattar tagande av biopsi samt kostnaden för den histologiska analysen, dokumentation samt skriftligt svar. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	1 305	1 350
191	Konsultationsåtgärd för specialist i oral radiologi, per behandlingstillfälle Åtgärden avser konsultation. Åtgärden kan endast debiteras av specialist i oral radiologi och kan enbart debiteras för en patient som remitterats till sådan specialist. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 106 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	635	650

200 Sjukdomsförebyggande åtgärder

Åtgärderna i 200-serien innefattar information och förebyggande behandling vid risk för tandsjukdom.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
201	Information och instruktion vid risk för karies, gingival/parodontal sjukdom och käkfunktionsstörning Åtgärden innefattar – information till patienten om orsakssamband och om skötsel av munhygien i syfte att förebygga karies, parodontit, periimplantit, samt – utförlig instruktion gällande egenvård (användning av tandborste, tandtråd, tandsticka, mellanrumsborstar m.m.). Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 101, 102, 301, 302, 303, 311, 321, 341 eller 342 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	335	350
202	Professionell tandrengöring, fluorbehandling och kostråd-givning i kombination med undersökningsåtgärd Åtgärden innefattar – polering för avlägsnande av bakteriebeläggningar/biofilm med roterande instrument eller motsvarande och polerpasta, – avlägsnande av supragingival tandsten, – approximal rengöring, samt – erforderlig fluorbehandling. Åtgärden omfattar cirka 10 minuter behandlingstid. Åtgärden kan endast kombineras med åtgärd 101 eller 102 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning.	120	125

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
203	Professionell tandrengöring, fluorbehandling och kostråd-givning Åtgärden innefattar – polering för avlägsnande av bakteriebeläggningar/biofilm med roterande instrument eller motsvarande och polerpasta, – avlägsnande av supragingival tandsten, – approximal rengöring, samt – erforderlig fluorbehandling. Åtgärden omfattar cirka 30 minuter behandlingstid. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 101, 102, 103, 104, 105, 301, 302, 303, 311, 321, 341 eller 342 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	335	350
204	Profylaxskena, per skena Åtgärden innefattar avtryckstagning samt framställning, utprovning och utlämning av skena. Åtgärden kan inte debiteras mer än två gånger per patient, dag och behandlare.	550	575

300 Sjukdomsbehandlande åtgärder

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
301	Sjukdomsbehandlande åtgärder, mindre omfattande behandling Åtgärden innefattar sjukdoms- och smärtbehandling av mindre omfattning, främst i form av justering vid skavsår (decubitus), enkel temporär fyllning, spolning vid pericoronit och andra infektioner, behandling av känsliga tandhalsar eller slipning av enstaka tand. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 201, 202, 203, 302, 303 eller ytterligare åtgärd 301 för samma patient under samma dag och med samma behandlare.	340	350
302	Sjukdomsbehandlande åtgärder Åtgärden innefattar sjukdoms- och smärtbehandling, främst i form av långtidstemporär fyllning, incision, spolning och tamponad vid abscess inklusive bedövning, temporär mjukrebase-ring av protes, en temporär krona, behandling av postoperativa besvär (när denna görs av annan än den som ursprungligen gjorde behandlingen), behandling vid dry socket, smärtbehandling vid tandfrakturer inklusive temporära fyllningar, behandling av ilningar eller behandling av akuta tillstånd i käkled eller käkmuskler som orsakat käkfunktionsstörning. Åtgärden kan inte användas för deputation/mekanisk infektionsbekämpning. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 201, 202, 203, 301, 303 eller ytterligare åtgärd 302 för samma patient under samma dag och med samma behandlare.	625	650

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referenspris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
303	<p>Sjukdomsbehandlande åtgärder, omfattande behandling</p> <p>Åtgärden innefattar omfattande sjukdoms- och smärtbehandling, främst i form av två eller flera långtidstemporära fyllningar, två eller flera temporära kronor, behandling av omfattande postoperativ blödning (med villkoret att primäringreppet är utfört på annan mottagning), splinting vid parodontit då mobila tänder bondas till varandra samt vid trauma då tidskrävande åtgärder utförs, såsom bonding till grann-tänder eller när exartikulerad-subluxerad tand reponeras och splintas mot grann-tänder. Åtgärden kan inte användas för depuration/mekanisk infektionsbekämpning. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 201, 202, 203, 301, 302 eller ytterligare åtgärd 303 för samma patient under samma dag och med samma behandlare.</p>	1 365	1 420
311	<p>Information och instruktion vid tand- och munsjukdomar (kariessjukdom, parodontal sjukdom, peri-implantit och käkfunktionsstörningar)</p> <p>Åtgärden innefattar</p> <ul style="list-style-type: none"> – information om orsakssamband och om skötsel av munhygien vid karies, parodontit eller peri-implantit, – utförlig instruktion gällande egenvård (användning av tandborste, tandtråd, tandsticka, mellanrumsborstar m.m.), samt – vid käkfunktionsstörning strukturerad patientundervisning rörande orsaker till symptomfria knäppningar och spänningstillstånd i käksystemet samt instruktion i enklare avslappningsövningar och rörelseträning. <p>Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 201, 202 eller 203 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst fyra gånger per patient och ersättningsperiod. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.</p>	345	360
321	<p>Icke-operativ behandling av kariessjukdom</p> <p>Åtgärden innefattar professionell tandrengöring, såsom intensiv fluorbehandling som har evidens som tilläggsmetod till regelbunden användning av fluortandkräm eller antimikrobiell behandling, eller kostrådgivning. Om åtgärden debiteras vid en fördjupad kostrådgivning ska denna ha sin bakgrund i en kostanamnes. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 201, 202 eller 203 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.</p>	345	360
341	<p>Sjukdomsbehandlande åtgärder av parodontal sjukdom eller peri-implantit, mindre omfattning</p> <p>Åtgärden innefattar depuration/mekanisk infektionsbekämpning vid mindre omfattande parodontala problem eller vid enstaka implantat. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 201, 202, 203 eller 342 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.</p>	355	370

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens- pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens- pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
342	Sjukdomsbehandlande åtgärder av parodontal sjukdom eller peri-implantit, större omfattning Åtgärden innefattar omfattande behandling av peri-implantit vid fler implantat depuration/mekanisk infektionsbekämpning vid parodontala problem, då det finns ett flertal fördjupade tandköttsfickor och furkationsinvolveringar eller hårt sittande tandsten. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 201, 202, 203 eller 341 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	665	695
362	Lustgassedering, per gång Åtgärden innefattar information om lustgassedering, introduktion med syrgas, lustgasupptrappning, lustgasavtrappning, syrgasavtrappning samt kort övervakning efter slutförd sedering.	720	760

400 Kirurgiska åtgärder

Samtliga åtgärder i 400-serien innefattar kontroll och efterbehandling inklusive suturtagning. Handläggning av komplikationer och efterbesvär upp till 14 dagar efter behandlingstillfället ingår, samt i förekommande fall kontrollröntgen.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens- pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens- pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
401	Tanduttagning, en tand Åtgärden innefattar tanduttagning av en tand, inklusive bedövning, blodstillning, eventuell sutur och postoperativ information. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient och tandnummer.	755	785
402	Tanduttagning, en tand, komplicerad Åtgärden innefattar tanduttagning av en tand i komplicerade fall, såsom extraktion som kräver separation av tanden eller friläggning. Åtgärden innefattar bedövning, blodstillning, suturering och postoperativ information. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient och tandnummer.	1 425	1 485
403	Tanduttagning, tillkommande, enkel Åtgärden innefattar tanduttagning av en tand. Åtgärden kan kombineras med åtgärd 401 eller 402 och avser situation där ett antal tänder som ska extraheras innefattas av samma lokal-anestesi och är enkla att extrahera, såsom vid parodontal försvagning. Åtgärden debiteras per tillkommande tand. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient och tandnummer.	140	150

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
404	<p>Operativt avlägsnande av en eller flera tänder i samma kvadrant eller annan vävnad, per operationstillfälle</p> <p>Åtgärden innefattar operationsuppdukning för intraoral operation, fällande av lambå, vid behov friläggning, avlägsnande av käkben, separation av tand, avlägsnande av annan vävnad, sårtoilette med spolning, hemostas, sårförslutning samt postoperativ information och läkningskontroll. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärderna 401, 402 eller 403 i samma kvadrant, dvs. tänderna i position 1 upp till 8 på samma sida och i samma käke, för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 405 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.</p>	2 135	2 710
405	<p>Omfattande dentoalveolär kirurgi</p> <p>Åtgärden innefattar operationsuppdukning för intraoral operation, fällande av lambå, vid behov friläggning, avlägsnande av käkben, separation av tand, sårtoilette med spolning, hemostas, sårförslutning samt postoperativ information och läkningskontroll.</p> <p>Åtgärden innefattar operativt avlägsnande av en eller flera tänder vid komplicerade förhållanden, operativt avlägsnande av tänder i flera kvadranter, avlägsnande av annan vävnad vid komplicerade förhållanden, slutning av oroantral kommunikation vid extraktionskomplikation, eller komplicerad operativ friläggning av tand, med anbringande av ortodontiskt förankringselement, samt sedering med perorala läkemedel. Komplicerade förhållanden kan vara närhet till mandibularkanal (underkäksnerven), mycket komplicerad rotanatomi, distoangulärt tippade tänder, inskränkt gapförmåga p.g.a. allmänsjukdom eller trauma, horisontellt liggande tänder eller extremt högt liggande tänder i överkäken. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärderna 401, 402 eller 403 i samma kvadrant, dvs. tänderna i position 1 upp till 8 på samma sida och i samma käke, för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 404 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.</p>	3 610	3 755
420	<p>Kirurgiska åtgärder vid implantatprotetik</p> <p>Undersökning inför ingreppet ingår inte i implantatoperations-åtgärderna (421–429). Implantatkomponenter ingår ej.</p>	–	–
421	<p>Operation avseende käkbensförankrade implantat, ett implantat, per operationstillfälle</p> <p>Åtgärden innefattar operation inklusive för- och efterbehandling, samt sedering med perorala läkemedel. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 422 för samma patient och tandposition och under samma dag.</p>	3 175	3 300
422	<p>Kirurgisk friläggning av ett implantat vid tvåstegsteknik, per operationstillfälle</p> <p>Åtgärden avser friläggning med samtidig insättning av en distanskomponent.</p>	1 275	1 325

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
423	Operation avseende käkbensförankrade implantat, två eller tre implantat, per operationstillfälle Åtgärden innefattar operation inklusive för- och efterbehandling, samt sedering med perorala läkemedel. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 424 för samma patient och tandposition och under samma dag.	4 375	4 540
424	Kirurgisk friläggning av två eller tre implantat vid tvåstegsteknik, per operationstillfälle Åtgärden avser friläggning med samtidig insättning av två eller tre distanskomponenter.	1 430	1 485
425	Operation avseende käkbensförankrade implantat, fler än tre implantat, per operationstillfälle Åtgärden innefattar operation inklusive för- och efterbehandling, samt sedering med perorala läkemedel. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 426 för samma patient och tandposition och under samma dag.	6 125	6 360
426	Kirurgisk friläggning av fler än tre implantat vid tvåstegsteknik, per operationstillfälle Åtgärden avser friläggning med samtidig insättning av fler än tre distanskomponenter.	1 895	1 965
427	Benaugmentation med egen benvävnad, per operationstillfälle Åtgärden innefattar uppbyggnad av förlorat käkben inför implantatinstallation där ben hämtas från den egna benvävnaden, samt sedering med perorala läkemedel. Görs samtidig implantatinstallation ingår benaugmentationen i åtgärden för insättning av implantatet. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 421, 423, 425 eller 428 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden kan endast debiteras av specialist i oral kirurgi eller parodontologi.	4 375	4 545
428	Benaugmentation med benersättningsmaterial, per operationstillfälle Åtgärden innefattar uppbyggnad av förlorat käkben inför implantatinstallation med benersättningsmaterial, samt sedering med perorala läkemedel. Görs samtidig implantatinstallation ingår benaugmentationen i åtgärden för insättning av implantatet. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 421, 423, 425 eller 427 för samma patient under samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden kan endast debiteras av specialist i oral kirurgi eller parodontologi.	5 870	6 140
429	Borttagande av implantat, per operationstillfälle Åtgärden innefattar operativt avlägsnande av ett eller flera implantat samt sedering med perorala läkemedel. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång för samma patient och tandposition och under samma dag.	3 290	3 420

Det har gjorts en rättelse av priset för åtgärd 426

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
430	Peri-operativ kirurgi vid implantatkirurgi Åtgärden innefattar lyft av käkhålans slemhinna för att skapa utrymme för implantatinsättning, särskild plastik vid slutning av extraktionsdefekt vid direktinstallation av implantat eller lokal benutfyllnad av incisivkanal vid installation av implantat. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	855	890
440	Parodontalkirurgiska åtgärder	–	–
441	Plastik, enklare parodontalkirurgi vid en eller två tänder eller vid peri-implantit vid ett enstaka implantat, per operationstillfälle Åtgärden innefattar mekanisk infektionsbekämpning med uppfällning av lambå. Åtgärden kan även användas för korrigerande mjukvävnadskirurgi, såsom återställande av papill, frenulumplastik vid preprotetisk friläggning med lambå, eller separation och extraktion av del av molar vid behandling av fraktur, karies eller parodontal/apikal sjukdom inklusive tillputsning av kvarvarande rot/rötter. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	1 705	1 775
442	Kirurgisk behandling av tandlossningssjukdom, per operationstillfälle Åtgärden avser omfattande parodontal operation vid tre tänder eller fler och innefattar mekanisk infektionsbekämpning med uppfällning av lambå. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	3 415	3 555
443	Kirurgisk behandling av peri-implantit vid två eller fler implantat, per operationstillfälle Åtgärden avser omfattande parodontal operation och innefattar mekanisk infektionsbekämpning med uppfällning av lambå. Åtgärden omfattar dock ej borttagande av implantatbro, vilket debiteras enligt åtgärd 882. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	2 990	3 105
491	Kompletteringsåtgärd för specialist i oral kirurgi, per behandlingstillfälle Åtgärden kan endast debiteras av specialist i oral kirurgi och kan enbart debiteras för en patient som remitterats till sådan specialist. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	370	385
492	Kompletteringsåtgärd för specialist i parodontologi, per behandlingstillfälle Åtgärden kan endast debiteras av specialist i parodontologi och kan enbart debiteras för en patient som remitterats till sådan specialist. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	370	385

500 Rotbehandling

Samtliga åtgärder i 500-serien innefattar all rotbehandling, såsom röntgen, bakterieprov och upprepade rensningar, fram till färdig rotfyllning och förslutning av tanden med temporär fyllning. I förekommande fall ingår även återbesök vid komplikationer.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens- pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens- pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
501	Upprensning och rotfyllning, en rotkanal Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 502, 503 eller 504 för samma patient och tand under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, dag och behandlare.	2 015	2 405
502	Upprensning och rotfyllning, två rotkanaler Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 501, 503 eller 504 för samma patient och tand under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, dag och behandlare.	2 555	2 925
503	Upprensning och rotfyllning, tre rotkanaler Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 501, 502 eller 504 för samma patient och tand under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, dag och behandlare.	3 510	3 890
504	Upprensning och rotfyllning, fyra eller fler rotkanaler Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 501, 502 eller 503 för samma patient och tand under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, dag och behandlare.	4 150	4 510
521	Akut endodontisk behandling Åtgärden innefattar akut endodontisk behandling, såsom trepanation och cavumextirpation, samt provisorisk fyllning. Åtgärden kan under samma ersättningsperiod endast debiteras en gång för samma patient, tandnummer och behandlare.	645	670
522	Komplicerad kanallokalisering Åtgärden kan debiteras vid lokalisering av trånga oblitererade eller kraftigt krökta kanaler samt vid rensning genom krona. Vidgning av rotkanaler ingår inte i åtgärden. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, behandlare och ersättningsperiod.	640	665
523	Stiftborttagning Åtgärden innefattar avlägsnande av stift i rotkanal före rotfyllningsåtgärd eller vid ny stiftförankring vid protetik. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandposition och ersättningsperiod.	945	985

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referenspris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
541	Rotspetsoperation, per operationstillfälle Åtgärden innefattar operation samt vid behov retrograd rotfyllning. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, dag och behandlare.	2 820	2 940
591	Kompletteringsåtgärd för specialist i endodonti, per behandlingstillfälle Åtgärden kan endast debiteras av specialist i endodonti och kan enbart debiteras för en patient som remitterats till sådan specialist. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	250	255

600 Bettfysiologiska åtgärder

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referenspris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
604	Mjukplastskena för bettfysiologisk behandling, per skena Åtgärden innefattar avtryck i båda käkar, index, anpassning och inslipning, samt uppföljning av skenans funktion och effekt upp till tre månader efter utlämnandet. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	1 910	1 990
605	Bettskena i hård akrylat, utförd på bettfysiologiska indikationer, per skena Innefattar laboratoriefremställd skena såsom stabiliserings-skena, shoreskena, molarstödsskena, avslappningsskena eller ledortopedisk skena. Åtgärden innefattar avtryck, anpassning och inslipning samt uppföljning av dess funktion och effekt upp till tre månader efter utlämnandet. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	3 010	3 125
691	Kompletteringsåtgärd för specialist i bettfysiologi, per behandlingstillfälle Åtgärden kan endast debiteras av specialist i bettfysiologi och kan enbart debiteras för en patient som remitterats till sådan specialist. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	125	130

700 Reparativa åtgärder

Samtliga åtgärder i 700-serien innefattar anestesi, material och nödvändig friläggning (undantaget friläggning med lambå), putsning och polering, anpassning av ocklusionen mot motstående käke, nödvändiga åtgärder för torrläggning såsom friläggning och anläggande av matris och kofferdam samt i förekommande fall kontrollröntgen. Fyllningar med permanenta fyllnads-material inklusive inlägg ersätts.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens- pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens- pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
701	Fyllning av en yta på framtand eller hörntand Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 702, 703, 704, 705, 706 eller 707 eller ytterligare 701 för samma patient och tandnummer under samma dag och med samma behandlare.	510	530
702	Fyllning av två ytor på framtand eller hörntand Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 701, 703, 704, 705, 706 eller 707 eller ytterligare 702 för samma patient och tandnummer under samma dag och med samma behandlare.	800	830
703	Fyllning av tre eller flera ytor på framtand eller hörntand Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 701, 702, 704, 705, 706 eller 707 eller ytterligare 703 för samma patient och tandnummer under samma dag och med samma behandlare.	950	990
704	Fyllning av en yta på molar eller premolar Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 701, 702, 703, 705, 706 eller 707 eller ytterligare 704 för samma patient och tandnummer under samma dag och med samma behandlare.	645	675
705	Fyllning av två ytor på molar eller premolar Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 701, 702, 703, 704, 706 eller 707 eller ytterligare 705 för samma patient och tandnummer under samma dag och med samma behandlare.	955	995
706	Fyllning av tre eller flera ytor på molar eller premolar Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 701, 702, 703, 704, 705 eller 707 eller ytterligare 706 för samma patient och tandnummer under samma dag och med samma behandlare.	1 250	1 300
707	Krona i plastiskt material, klinikframställd Åtgärden avser omfattande fyllning på tand, där samtliga väggar/ytor på molar, premolar, hörntand eller framtand är skadade. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 701, 702, 703, 704, 705 eller 706 för samma patient och tandnummer under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, dag och behandlare.	1 450	1 510
708	Stiftförankring i rotkanal vid fyllningsterapi Åtgärden avser cementerat stift för fyllning i rotfylld kanal. Åtgärden kan endast debiteras tillsammans med åtgärd 707 och 811. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandnummer, dag och behandlare.	460	480

800 Protetiska åtgärder

Samtliga åtgärder i 800-serien innefattar anestesi, material och nödvändig friläggning (undantaget friläggning med lambå), avtryckstagning, provisorium, torrläggning, cementering inklusive avlägsnande av överskott och eventuell polering. I åtgärderna ingår även anpassning av kontaktpunkter, av ocklusionen mot motstående käke/tänder samt tandtekniskt arbete inklusive materialkostnad om inte annat anges. I förekommande fall ingår även kontrollröntgen.

Se bilaga 3 allmänt råd.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referenspris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
801	Laboratorieframställd krona Åtgärden avser både enstaka kronor och brostöd samt onlay. Se bilaga 3 allmänt råd.	4 430	4 615
802	Laboratorieframställd pelare med intraradikulärt stift Åtgärden innefattar alla typer av gjutna pelare, med eller utan kappa samt i en eller flera rotkanaler.	2 725	2 840
803	Klinikframställd pelare med intraradikulärt stift	1 115	1 165
804	Hängande broled vid tandstött protetik, per led	1 885	1 965
805	Emaljretinerad konstruktion, per stöd	1 500	1 565
806	Radikulärförankring vid avtagbar protes Åtgärden inkluderar pelare och rothätta med förankringselement.	3 205	3 340
807	Semipermanent krona/bro, per led Den semipermanenta ersättningen ska ha en beräknad livslängd om minst 6 månader.	1 905	1 985
808	Innerkrona för teleskop- och konuskonstruktioner Åtgärden används även för annan innerkrona som behövs vid en ersättningsberättigad konstruktion t.ex vid koppling med implantat.	2 915	3 035
810	<i>Reparativa åtgärder förknippade med tandburen protetik</i>	–	–
811	Cementering av lossad krona/fasad, per krona/fasad Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandposition, dag och behandlare.	315	330
812	Broreparation 1 Åtgärden innefattar broreparation utan tandteknikerinsats, såsom kompositlagningar av kronor och broar, reparation av lödfaktur, slitsning av en ränna och utfyllning/fixering med komposit, porslinsfraktur som lagas med komposit eller framställning av hängande broled när tandrot avlägsnats från krona i bro. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, tandposition, dag och behandlare.	1 210	1 260

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referenspris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
813	Broreparation 2 Åtgärden innefattar broreparation med tandteknikerinsats, såsom ny brodel som ska kopplas eller brokoppling med preperation, avtryck och teknikerframställning av brokopplingsdelar. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, brokonstruktion, dag och behandlare.	3 735	3 890
814	Broreparation 3 Åtgärden innefattar broreparation med omfattande tandteknikerinsats, såsom helt nytt akryl- eller porslinsarbete, slitsning, borttagning, lödning, bränning, nya fasader i komposit, porslin eller akrylat, inprovning och recementering. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, brokonstruktion, dag och behandlare.	7 695	8 015
815	Sadelkrona Åtgärden avser krona i befintlig bro vid reparation.	4 430	4 615
820	Avtagbar protetik Samtliga åtgärder i 820-serien innefattar kontroll och justering upp till tre månader efter slutförandet av åtgärden om inget annat anges. Med slutförande av åtgärd avses datum för definitiv utlämning av protes enligt journalanteckning.	–	–
821	Protestand, per styck Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 827, 828, 829 eller 861-877 för samma patient och käke under samma dag och med samma behandlare.	50	55
822	Partiell protes för temporärt bruk, en till tre tänder Åtgärden innefattar bockade klamrar samt kontroll och justering upp till en månad efter slutförande av åtgärden. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och behandlare.	3 145	3 275
823	Partiell protes för temporärt bruk, fyra eller fler tänder Åtgärden innefattar bockade klamrar samt kontroll och justering upp till en månad efter slutförande av åtgärden. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och behandlare.	4 215	4 395
824	Partiell protes med gjutet skelett, klammerförankrad Åtgärden innefattar gjutna klamrar och klamrar i draget material. Justering innefattas inte när protesen utförs immediat.	8 715	9 085
825	Komplicerad partiell protes med stöd av urtagskrona, innerkrona eller attachments Åtgärden innefattar gjutna klamrar och klamrar i draget material. Justering innefattas inte när protesen utförs immediat.	9 185	9 570
826	Attachments, per styck, material	85	90

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
827	Hel underkäksprotes inklusive erforderligt antal prefabricerade tänder Även dentalt stödd täckprotes kan debiteras enligt denna åtgärd.	5 830	7 060
828	Hel överkäksprotes inklusive erforderligt antal prefabricerade tänder Även dentalt stödd täckprotes kan debiteras enligt denna åtgärd.	5 830	6 980
829	Immediatprotes, hel käke, inklusive erforderligt antal proteständer Åtgärden innefattar inte justering. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och behandlare.	5 830	6 425
830	Reparation av avtagbar protes Åtgärd 832-837 innefattar kontroll och justering upp till tre månader efter slutförandet av åtgärden.	–	–
831	Justering av avtagbar protes Åtgärden innefattar justering av tidigare utförd protes, såsom justering av klamrar, avslipning av överextenderade delar och inslipning. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och mottagning.	300	310
832	Lagning av protes eller tillsättning av protestand Åtgärden innefattar lagning av protes utan avtryck, tillsättning av lossad protestand m.m. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och mottagning.	1 010	1 050
833	Rebasering av protes Åtgärden avser permanent rebasering. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 834 eller 835 för samma patient och käke under samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och mottagning.	2 035	2 120
834	Lagning av protes där avtryck krävs Åtgärden innefattar lagning där avtryck krävs, såsom tillsättning av ny tand, ny klammer eller flyttning av klammer. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 832, 833, 835, 836 eller 837 för samma patient och käke under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och mottagning.	1 610	1 675
835	Rebasering och lagning av protes Åtgärden innefattar permanent rebasering och samtidig lagning av protes där avtryck krävs eller samtidig inmontering av förankringselement vid täckprotes. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 832, 833, 834, 836 eller 837 för samma patient och käke under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och mottagning.	2 590	2 700

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
836	Komplicerad lagning av protes där svetsning av nya fästen behövs Åtgärden innefattar komplicerad lagning där svetsning av nya stöd eller fästen behövs. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 832, 834, 835 eller 837 för samma patient och käke under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och mottagning.	3 080	3 210
837	Komplicerad lagning av protes där uppvaxning och gjutning av ny del utförs vilken svetsas till befintlig protes Åtgärden innefattar komplicerad lagning där uppvaxning och gjutning av ny del utförs vilken svetsas till befintlig protes. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 832, 834, 835 eller 836 för samma patient under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, käke, dag och mottagning.	5 600	5 840
838	Rebasering av partiell protes som utförts enligt immediat-teknik Åtgärden innefattar permanent rebasering av partiell protes som utförts enligt immediatteknik. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 832, 833, 834, 836 eller 837 för samma käke och patient, under samma dag och med samma behandlare. Åtgärden kan endast debiteras en gång inom ett år efter att åtgärd 824 eller 825 slutförts för samma käke och patient.	2 035	2 120
	<i>Protetiska åtgärder vid implantatbehandling</i>	–	–
851	Implantat, per styck Åtgärden innefattar implantat, täckskruv och inläknings-distans.	2 040	2 170
852	Implantatförankrad krona Åtgärden innefattar krona inkluderande rak kopplingsdel (exempelvis distans) mot implantatet vid singel- och del-implantat samt protetisk cylinder och fästskruv. Åtgärden innefattar även förslutning.	7 070	7 390
853	Hängande led vid implantatförankrad bro	1 885	1 965
861	Implantatförankrad bro, överkäke, 4 implantat Åtgärden avser hel käke och innefattar prefabricerade tänder, fräst eller gjutet broskelett och implantatkomponenter, utom implantat. Åtgärden innefattar även förslutning.	33 245	34 990
862	Implantatförankrad bro, överkäke, 5 implantat Åtgärden avser hel käke och innefattar prefabricerade tänder, fräst eller gjutet broskelett och implantatkomponenter, utom implantat. Åtgärden innefattar även förslutning.	35 555	37 335
863	Implantatförankrad bro, överkäke, 6 implantat Åtgärden avser hel käke och innefattar prefabricerade tänder, fräst eller gjutet broskelett och implantatkomponenter, utom implantat. Åtgärden innefattar även förslutning.	37 950	39 850

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens- pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens- pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
864	Suprakonstruktion för implantatförankrad bro, överkäke Åtgärden avser hel käke och innefattar prefabricerade tänder och fräst eller gjutet broskelett. Innefattar inte implantat eller implantatkomponenter. Åtgärden avser endast suprakonstruktionen, inklusive tandtekniska kopplingsdelar mot implantat. Åtgärden innefattar även förslutning.	29 030	30 390
865	Implantatförankrad bro, underkäke, 4 implantat Åtgärden avser hel käke och innefattar prefabricerade tänder, fräst eller gjutet broskelett och implantatkomponenter, utom implantat. Åtgärden innefattar även förslutning. Se bilaga 3 allmänt råd.	32 295	33 920
867	Suprakonstruktion för implantatförankrad bro, underkäke Åtgärden avser hel käke och innefattar prefabricerade tänder och fräst eller gjutet broskelett. Åtgärden innefattar inte implantat eller implantatkomponenter. Åtgärden avser endast suprakonstruktionen, inklusive tandtekniska kopplingsdelar mot implantat. Åtgärden innefattar även förslutning.	27 075	28 365
871	Implantatstöd täckprotes, 2 implantat Åtgärden innefattar prefabricerade tänder, förankringselement och implantatkomponenter, utom implantat.	14 625	15 320
872	Implantatstöd täckprotes, överkäke, 3 implantat Åtgärden innefattar prefabricerade tänder, förankringselement och implantatkomponenter, utom implantat. Åtgärden kan inte debiteras för underkäke.	18 625	19 530
873	Implantatstöd täckprotes, överkäke, 4 implantat Åtgärden innefattar prefabricerade tänder, förankringselement och implantatkomponenter, utom implantat. Åtgärden kan inte debiteras för underkäke.	18 845	19 755
874	Tillägg för alveolarbar vid implantat, 2 implantat	2 635	2 765
875	Tillägg för alveolarbar vid implantat, 3 implantat	2 915	3 065
876	Tillägg för alveolarbar vid implantat, 4 implantat	3 860	4 065
877	Implantatstöd täckprotes, exklusive implantat, implantatkomponenter och förankringselement Åtgärden innefattar endast täckprotesen, såsom när en gammal täckprotes behöver göras om eller då en implantatförankrad bro behöver tas bort och ersättas med en täckprotes.	11 785	12 310
878	Förankringselement täckprotes, tillägg, per styck Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 871, 872 eller 873 för samma patient och käke under samma dag och vid samma mottagning.	245	260
880	Reparation av implantat och implantatretinerad protetik	–	–
881	Reparation av implantatförankrad konstruktion, mindre omfattande Åtgärden innefattar broreparation utan tandteknikerinsats, såsom vid lossnad tand.	920	955

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens- pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens- pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
882	Av- och påmontering av implantatförankrad bro Åtgärden innefattar avmontering av implantatförankrad bro, eventuellt byte av frakturerad fästskruv eller centrumskrav, återmontering samt förslutning. Åtgärden kan även användas då periimplantit behandlas kirurgiskt.	2 640	2 750
883	Reparation/ombyggnad av implantatförankrad konstruktion med tandteknisk insats Åtgärden innefattar avmontering, reparation eller ombyggnad, t.ex: – utbyte av enstaka proteständer eller delar av basmaterialet – anpassning till ny brodel – reparation av porslinsfraktur upp till tre led samt återmontering, förslutning och efterkontroll.	3 685	3 840
884	Reparation/ombyggnad av implantatförankrad bro där omfattande tandteknisk insats krävs Åtgärden innefattar avmontering, reparation eller ombyggnad, t.ex: – utbyte av samtliga proteständer eller delar av basmaterialet – utförande av metallbacking, lasersvetsning, alternativt lödning och förstärkning – svetsning eller lödning till ny brodel – reparation av porslinsfraktur/nytt porslin mer än tre led samt återmontering, förslutning och efterkontroll.	8 815	9 170
885	Implantat vid reparation eller utbyggnad, per styck Åtgärden innefattar implantat, täckskruv och inläkningsdistans. Åtgärden kan endast debiteras vid reparation eller utbyggnad av delimplantat eller vid utbyggnad av täckprotes till helkäksimplantat. Åtgärden kan endast debiteras tillsammans med åtgärd 852, 853, 864, 867, 877, 882, 883, 884, 886, 887, 888 eller 891.	2 040	2 170
886	Distans inklusive centrumskrav, per styck Åtgärden kan endast debiteras vid reparation, vid utbyggnad av delimplantat, vid utbyggnad av täckprotes till helkäksimplantat eller vid käke där implantat finns installerade och implantatkonstruktion ska utföras eller då täckprotes utförs och befintlig protes används. Åtgärden kan inte debiteras tillsammans med åtgärd 852 eller 889 för samma tandposition under samma ersättningsperiod.	1 150	1 225
887	Fästskruv och protetisk cylinder (lab), per styck Åtgärden kan endast debiteras vid reparation eller vid käke där implantat finns installerade och implantatkonstruktion ska utföras. Åtgärden kan inte debiteras tillsammans med åtgärd 852 eller 890 för samma tandposition under samma ersättningsperiod.	275	290
888	Fästskruv, per styck Åtgärden kan endast debiteras vid reparation. Åtgärden kan inte debiteras tillsammans med åtgärd 852 eller 890 för samma tandposition under samma ersättningsperiod.	155	165

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
889	Centrumskruv, per styck Åtgärden kan endast debiteras vid reparation. Åtgärden kan inte debiteras tillsammans med åtgärd 852 eller 886 för samma tandposition under samma dag.	545	580
890	Implantatförankrad krona på befintlig distans/kopplingsdel Åtgärden innefattar krona samt protetisk cylinder och fästskruv. Åtgärden innefattar även förslutning.	5 920	6 170
891	Kompletteringsåtgärd för specialist i protetik, per behandlingstillfälle Åtgärden kan endast debiteras av specialist i protetik och kan enbart debiteras för en patient som remitterats till sådan specialist. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	190	190

900 Tandreglering

Samtliga åtgärder för tandreglering innefattar fotodokumentation, kefalometrisk mätning och analys, fullständig behandling, allt ortodontiskt material av standardkaraktär, retentionsapparat (fast eller avtagbar) samt besök för kontroll av retentionsapparat upp till ett år efter avslutad aktiv behandling tills behandlingen anses avslutad. I åtgärderna ingår inte någon utvidgad diagnostik, såsom en fördjupad röntgenutredning, eller nödvändiga kirurgiska ingrepp och extraktioner.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referens-pris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referens-pris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
901	Tandreglering, en käke, enkel behandling Åtgärden innefattar en enklare behandling där aktiv behandlingstid är högst ett år.	12 805	13 335
902	Tandreglering, en käke, okomplicerad behandling Åtgärden innefattar en okomplicerad behandling där aktiv behandlingstid är ett till ett och ett halvt år.	16 770	17 460
903	Tandreglering, en käke, normal behandling Åtgärden innefattar en normal behandling, ofta efter extraktioner av två eller flera tänder och där aktiv behandlingstid är ett och ett halvt till två år.	19 455	20 260

TLVFS 2009:1

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris (kronor) Gällande 2009-07-01 – 2009-08-31	Referenspris (kronor) Gällande fr o m 2009-09-01
904	Tandreglering, en käke, komplicerad behandling Åtgärden innefattar en komplicerad behandling, såsom efter extraktioner av flera tänder eller framdragning av retinerade tänder, och där aktiv behandlingstid är betydligt mer än två år. Åtgärden innefattar också komplexa multidisciplinära svår-analyserade tandregleringsbehandlingar i samarbete mellan behandlare inom protetik/käkkirurgi/plastikkirurgi och ortodonti.	24 555	25 565
905	Tandreglering, två käkar, enkel behandling Åtgärden innefattar en enklare behandling där aktiv behandlingstid är högst ett år.	17 090	17 790
906	Tandreglering, två käkar, okomplicerad behandling Åtgärden innefattar en okomplicerad behandling där aktiv behandlingstid är ett till ett och ett halvt år.	21 675	22 565
907	Tandreglering, två käkar, normal behandling Åtgärden innefattar en normal behandling, ofta efter extraktioner av två eller flera tänder och där aktiv behandlingstid är ett och ett halvt till två år.	24 855	25 875
908	Tandreglering, två käkar, komplicerad behandling Åtgärden innefattar en komplicerad behandling, såsom efter extraktioner av flera tänder eller framdragning av retinerade tänder, och där aktiv behandlingstid är betydligt mer än två år. Åtgärden innefattar också komplexa, multidisciplinära och svår-analyserade tandregleringsbehandlingar i samarbete mellan behandlare inom protetik/käkkirurgi/plastikkirurgi och ortodonti.	30 830	32 100
990	Kompletteringsåtgärd för specialist i ortodonti, per behandlingstillfälle Åtgärden kan endast debiteras av specialist i ortodonti och kan enbart debiteras för en patient som remitterats till sådan specialist. Åtgärden kan inte debiteras mer än en gång per patient, dag och behandlare.	0	0

Slutförd åtgärd

Slutförd åtgärd är inte alltid detsamma som avslutad behandling inom åtgärden.

Exempel: Åtgärden bettskena är slutförd och rapporteras när skenan är utlämnad. Behandlingen som ingår i åtgärden för bettskena innefattar även efterkontroll upp till tre månader.

Att en konstruktion är cementerad vid fast protetik bör innebära att den är fastsatt för normal användning.

Avtagbar protes bör anses vara definitivt utlämnad när protesen är färdig att användas för patienten även om det därefter behövs ytterligare justeringar.

Med definitivt utlämnad implantatkonstruktion menas normalt att konstruktionen är cementerad, skruvgenomgångarna är förslutna eller vid täckprotes att protesen är färdig att användas.

När diagnos/tillstånd anses föreligga

Diagnos/tillstånd anses föreligga när det fastställs av behandlaren. Ny diagnos/tillstånd kan behöva fastställas efter att en behandling utförts, till exempel när en tand har avlägsnats uppstår tandlöshet.

Ursprungliga diagnoser/tillstånd är kvar såvida inte definitiva åtgärder slutförts. Temporära fyllningar/kronor (till exempel åtgärd 302-303) eller temporära proteser (till exempel åtgärd 822-823) kan utföras utan att ursprunglig diagnos/tillstånd ändras. Observera att dokumentation bör ske innan behandling påbörjas.

Temporära behandlingar kan exempelvis behövas:

- om förbehandling med expectansperiod behövs eller
- om en patient behöver remitteras till en specialist och under väntetiden behöver viss behandling för sina diagnoser.

Diagnos/tillstånd 3043, 3046.

Överextenderade kronor/broar som ger vävnadsskada.

Parodontal sjukdom eller annan vävnadsskada bör i första hand behandlas med åtgärder inom 300- och 400 serien. I vissa fall när en överkonturerad krona orsakar en parodontit eller annan vävnadsskada måste överskott slipas bort och/eller kronan/bron avlägsnas som en del i infektionsbehandlingen för att behandlingen ska lyckas. När det är nödvändigt bör en ny konstruktion ersättas om tandlöshetstillståndet är ersättningsberättigat (diagnos/tillstånd 5011-5037) eller enligt diagnos/tillstånd 4882 om regel D.3 är uppfylld. Dokumentation av att behandlingen är nödvändig kan ske med foto eller befintlig aktuell röntgen tillsammans med beskrivning i journalanteckning.

En rörlig bro kan vid försvagat brostöd tas bort och ersättas med en ny bro.

Nedanstående exempel avser att illustrera hur regelverket bör tillämpas och är inte behandlingsförslag.

Exempel: En patient har en bro 16 (15) 14 13 för entandslucka 15. Bron har lossnat från 13. Bron separeras mellan 14 och 13, då konstateras att 14 är rörlig och att patienten inte kommer att kunna tugga normalt med den rörliga bron. Kronan 14 och det hängande ledet 15 måste därför avlägsnas. Tand 14 har svagt benstöd beroende på kort rot och parodontal nedbrytning och kan inte fungera som ensam brostöd framför tandluckan 15. Tandläkaren föreslår att tandluckan 15 bör ersättas med ny bro 16-13 (diagnos/tillstånd 5036). Tandläkaren dokumenterar status för tanden 14 med befintliga röntgenbilder samt med motivering i journalen varför den befintliga bron måste avlägsnas och en ny bro 16-13 måste utföras enligt diagnos/tillstånd 5036.

Diagnos/tillstånd 4882, 5445, 5446.

Reparation eller ny konstruktion

En skadad eller lossnad krona ersätts med en ny krona endast då det inte är möjligt att på ett långsiktigt hållbart sätt reparera den skadade kronan i munnen eller återcementera den lossnade kronan. Orsaken till att en ny krona utförs i stället för reparation/återcementering kan dokumenteras i journalen med till exempel foto, modell eller beskrivning i journalanteckning.

En felfri lossad krona i en befintlig brokonstruktion ersätts inte med ny krona såvida inte ett tandlöshetstillstånd föreligger (enligt tillstånd 5011-5037) som medför att ny krona ersätts. (Se exempel 1-3).

Exempel 1: För en saknad tand i position 15 finns en bro mellan tand 16 och tand 14 (bro 16¹⁵ 14). Kronan på tanden 16 är utan anmärkning men vid 14 har kronan lossnat och måste tas bort. Om hängande ledet 15 också behöver tas bort uppstår en entandslucka 15. En ny bro (16¹⁵ 14) ersätts, det vill säga den felfria kronan 16 kan lossas och en ny krona ersätts i den nya bron.

Exempel 2: En bro sträcker sig från tand 17 till tand 15 (bro 17¹⁶ 15), det vill säga ersätter en saknad tand i position 16. Kronan på tand 17 är utan anmärkning men kronan på tand 15 har lossnat och måste tas bort liksom det hängande ledet 16. Då uppstår en entandslucka i tandposition 16 och behandling med bro är inte ersättningsberättigande. Kronan 17 är utan anmärkning, ingen aktiv skada finns som motiverar att kronan ska lossas, det vill säga ny krona ersätts inte.

Finns en aktiv skada på 17 ersätts ny krona om tanden har antagonistkontakt (Regel D.3).

Exempel 3: På bro från tand 23 till tand 25 (bro 23²⁴ 25) i guld-akryl har fasaderna ramlat bort. Tandläkaren har försökt reparera dessa med komposit men de har åter ramlat bort då retention för fasadmaterial helt saknas. Tandläkaren dokumenterar den bristfälliga retentionen med foto. Dokumentation om reparationen med kompositlagningar finns i journalen. Eftersom kronorna inte kan repareras på ett långsiktigt hållbart sätt ersätts nya kronor

23 och 25. Då dessa avlägsnas uppstår en entandslucka 24 vilken är ersättningsberättigad och en ny bro 23-25 ersätts därmed.

Ny implantatstödd suprakonstruktion ersätts endast då det inte är möjligt att på ett långsiktigt hållbart sätt reparera uppkommen skada i befintlig konstruktion. Orsaken till att en ny konstruktion utförs i stället för reparation kan dokumenteras i journalen med till exempel foto, modell eller beskrivning i journalanteckning.

Diagnos/tillstånd 5005

Med urtagkrona menas en laboratoriefremställd krona (tandersättning) som utförs på en stödtand till en partiell protes (delprotes). Kronan har urtag som är anpassade så att delar av den avtagbara delprotesen passar in. Urtagkrona utförs för att ge förbättrad passform, hållfasthet och retention för protesen.

Urtagkrona bör vara ersättningsberättigande när den behövs för att en stödtand med befintliga fyllningar och med god prognos ska klara att både retinera (hålla fast) en protes och bära belastning som ett stöd till en delprotes. Urtagkrona kan också behövas för att få en gynnsam insättnings- och uttagsriktning samt retention för en delprotes.

Dokumentation av att behandlingen är nödvändig kan ske med foto, modell eller befintlig aktuell röntgen tillsammans med beskrivning i journalanteckning.

Diagnos/tillstånd 5071

Som framgår av föreskriften bör diagnos/tillstånd 5071 tillämpas när behandling behövs för att skapa förutsättningar för tuggfunktion i samband med annan ersättningsberättigande protetisk rehabilitering. Vid dessa situationer tillämpas diagnos/tillstånd 5071 för de tänder som måste behandlas och som inte ryms inom annan diagnos/tillstånd.

Nedanstående exempel avser att illustrera hur ersättningsreglerna bör tillämpas vid olika kliniska situationer vid diagnos/tillstånd 5071 och är inte behandlingsförslag.

Exempel 1: En patient har genom tandslitage i ett protruderat läge (hakan skjuts fram) förlorat mer än 1/3 av kronhöjden (diagnos/tillstånd 4072) på tand 33-43 och dessa tänder behöver kronförses. Bakom framtänderna finns på höger sida tand 44, 45, 46 och på vänster sida 35 och 36. Vid behandlingen måste bettet höjas och därmed förloras tuggkontakten mellan käkarna i sidopartierna. På vänster sida finns en entandslucka i tandposition 34 för vilken diagnos/tillstånd 5031 fastställs. För 44, 45, 46 och 36 bör diagnos/tillstånd 5071 tillämpas för fyllningar eller kronor.

Exempel 2: En tvåtandslucka tandposition 35 och 36 (diagnos/tillstånd 5033) ska behandlas med en bro. Tand 25, som i övrigt är felfri, har elongerat vilket medför att det inte finns tillräckligt med plats för hängande led 35, 36 och att det uppkommer en felaktig bettfunktion mot nya bron om tanden inte åtgärdas. Diagnos/tillstånd 5071 bör fastställas för behandlingen av 25. Tandläkaren dokumenterar avvikelserna med foto. Tand 25 kan kortas ner och förses med en krona.

Av föreskriften framgår att behandling är ersättningsberättigande i motstående käke så att tuggkontakter kan erhållas inom tandposition 6-6 eller för att etablera upp till 10 ockluderande tandpar inom tandposition 7-7.

När behandling ska utföras i en helt tandlös käke eller i ett tandlöst parti omfattande fler än 3 tänder bör behandling enligt diagnos/tillstånd 5071 i motstående käke för att åstadkomma en jämn ocklusionskurva normalt ersättas:

- vid negativ ocklusionskurva som medför att fungerande ocklusion och artikulation inte kan uppnås

- vid uttalade avvikelser ("svackor") i ocklusionskurvan. Med uttalad bör avses att tänder i den nya konstruktionen kommer mer än 2 mm nedanför den planerade ocklusionskurvan eller att fungerande artikulation inte kan uppnås om inte korrigering sker.

- vid elongerade tänder som medför platsbrist i vertikalled, hindrar ocklusion/artikulation eller medför en avvikelse i ocklusionskurvan med mer än 2 mm.

- vid snett ocklusionsplan, det vill säga ocklusionsplanet avviker från horisontalplanet.

Exempel 3: En patient har ett stort tandvårdsbehov vilket uppkommit under lång tid. Samtliga kvarvarande tänder i överkäken ska tas bort. Bettkollapsen har medfört att tänderna från framtänderna och bakåt på höger sida lutar betydligt ned åt höger. På vänster sida har 35 och 36 elongerat, näst intill i kontakt mot överkäkscristan (tandköttet i käken). Detta medför att ocklusionsplanet har en omfattande lutning. Tandläkaren dokumenterar avvikelserna med foto innan behandlingen inleds. Diagnos/tillstånd 5071 bör fastställas för de tänder som måste behandlas för att åstadkomma ett horisontellt ocklusionsplan.

Exempel 4: För en patient med helt tandlös överkäke planeras ett helkäk-simplantat. Patienten har sedan tidigare en bro i underkäken från 45 till 37. När underkäksbron utfördes anpassades ocklusionen mot befintliga tänder i överkäken. En liten oregelbundenhet – svacka – i ocklusionskurvan finns på både höger och vänster sida i bronns premolarområden. Svackan avviker mindre än 2 mm från den planerade ocklusionskurvan. Svackan påverkar inte möjligheten till en fungerande ocklusion/artikulation när den implantatstötta helkäksbron ska framställas i överkäken. Behandling med en ny tandstött bro i underkäken bör inte ersättas.

Exempel 5: För en patient med helt tandlös överkäke planeras en behandling med hel överkäksprotes. Tänderna i underkäken står i en negativ ocklusionskurva varför överkäksprotesen inte kommer att fungera vid tuggning. För att åstadkomma en funktionell ocklusionskurva bör tänderna 37, 46 och 47 kunna kronföras. Såvida tänderna 37, 46 och 47 inte har annan diagnos/tillstånd som innebär att de kan anpassas till den nya protesen i överkäken, kan diagnos/tillstånd 5071 fastställas för denna behandling.

Diagnos/tillstånd 5071 och 5072

Vid rehabilitering enligt diagnos/tillstånd 5071 eller 5072 bör ersättning utgå för att använda tand i position 8 om övriga molarer i samma kvadrant saknas. Ersättning bör i sådant fall utgå för att etablera upp till tio ockluderande tandpar i position 8-8.

Dysfunktionell ocklusion som medför otillräcklig tuggfunktion bör anses föreligga när det för tandposition 4-7 på aktuell sida finns färre än två ockluderande tandpar (färre än fyra tänder som har tuggkontakt).

Nedanstående exempel nedan avser att illustrera hur ersättningsreglerna bör tillämpas vid olika kliniska situationer vid diagnos/tillstånd 5072 och är inte behandlingsförslag.

Exempel 1: En patient har ett stort överbett samt djupt bett. Patienten har med tiden fått försämrad bettfunktion och biter sig i slemhinnan i gommen med vävnadsskada som följd. Nötning av de tänder som biter ihop har medfört att tillståndet förvärrats. Vävnadsskadan i gommen kan behandlas om bettet höjs. Tandläkaren dokumenterar vävnadsskadan med foto och bettavvikelsen med modeller. Diagnos/tillstånd 5072 fastställs. Tandläkaren föreslår till exempel kronterapi för tand 3-6 på var sida i underkäken samt för tand 6 på var sida i överkäken.

Exempel 2: En patient som har ett bettfel i transversalled i form av saxbitning 13-15/43-45 har förlorat två molarer i höger underkäke. Det har fått till följd att endast en ocklusionskontakt i ett snedplan finns på höger sida och tuggfunktionen har blivit kraftigt nedsatt. Tandläkaren dokumenterar avvikelserna med modeller. Diagnos/tillstånd 5072 fastställs och tillämpas för till exempel kronterapi för tänderna 14, 15, 43, 44 och 45.

Enligt föreskriften framgår att för vissa bettavvikelser utgår ersättning för att erhålla ocklusionskontakter inom tandposition 6-6 eller för att etablera upp till tio ockluderande tandpar inom position 7-7.

Även om ocklusionskontakt finns för tandposition 7 bör ersättning utgå för behandling för att erhålla ocklusionskontakter inom tandposition 6-6 såvida kriterierna för att diagnos/tillstånd 5072 är uppfyllda.

Exempel 3: Ett bett där samtliga tänder 7-7 finns och där kontakter helt saknas i tandposition 4-7 på högra sidan. I fronten och på vänstra sidan finns kontakter.

Bettet bör uppfylla villkoren för att behandlas inom diagnos/tillstånd 5072 på den sida som helt saknar ocklusionskontakt på grund av dysfunktionell ocklusion som medför otillräcklig tuggfunktion.

I detta fall finns redan 10 ockluderande tandpar. Kronterapi på höger sida bör ersättas för att patienten ska erhålla ocklusionskontakt inom tandposition 6-6. Tandläkaren föreslår kronterapi för tandposition 44, 45 och 46.

Exempel 4: En patient har ett lateralt öppet bett på båda sidor och endast tänderna 21, 22 och 23 har kontakt mot underkäken. Ocklusionskontakten är i rätt bettläge. Enligt föreskriften utgår ersättning för att erhålla kontakt upp till tandposition 6-6. Diagnos/tillstånd 5072 kan för denna patient fastställas för tandposition 16-11 och 24-26 eller deras antagonister för att utföra behandling och erhålla ocklusionskontakt inom tandposition 6-6.

Exempel 5: En patient har ett prenatalt tvångsfört bett där han i RP (retruderad position) kan erhålla kontakt 12-21 mot underkäken. Rehabiliteringen ska ske i RP, men i lägre betthöjd än den ursprungliga kontakten i RP. Det

vill säga att tänderna i position 12-21 inte har ocklusionkontakt i rätt ocklusionsläge. Diagnos/tillstånd 5072 kan användas vid behandlingen för att erhålla ocklusionskontakter 6-6 eller för att etablera 10 ockluderande tandpar inom tandposition 7-7.

Exempel 6: En patient med ett öppet bett har efter att ha förlorat tänderna 47 och 27 endast tre ocklusionskontakter i hela bettet och svårt att tugga föda. Det är ett öppet bett med otillräcklig tuggfunktion och tandläkaren fastställer diagnos/tillstånd 5072. Tandläkaren dokumenterar bettet med foton och modeller och konstaterar att det finns tre ockluderande tänder på höger sida (16 och 15 mot 46) och ett ockluderande tandpar på vänster sida. Enligt villkoren för i diagnos/tillstånd 5072 för öppet bett med dysfunktionell ocklusion utgår ersättning för att etablera ocklusionskontakt i tandposition 3-6 eller tre ockluderande tandpar 4-7 bilateralt. För denna patient kan tandläkaren till exempel föreslå kronterapi för att erhålla kontakt mellan tandposition 4-6 på båda sidor.

Diagnos/tillstånd 5445

Vid skada i en brokonstruktion, till exempel en porslinsfraktur, bör diagnos/tillstånd 5445 fastställas.

Exempel: En patient har en bro 17-23 med hängande led 16, 14, 12, 11 och 22 (17¹⁶ 15¹⁴ 13^{12 11} 21²² 23). En stor porslinsfraktur 11 uppstår vid ett trauma och den kan inte repareras i munnen. Skadan dokumenteras.

Tandläkaren bedömer att för denna patient finns två behandlingsalternativ:

- a) Om det hängande ledet är lämpligt utformat bör en sadelkrona, åtgärd 815, kunna utföras och cementeras på 11.
- b) Om det hängande ledet måste avlägnas uppstår en tvåtandslucka 12, 11, diagnos/tillstånd 5033. När luckan ska behandlas måste tänderna 13 och 21 användas och två entandsluckor (tand 14 och 22, diagnos/tillstånd 5031) uppstår. När 15 ska användas uppstår ytterligare en entandslucka, tandposition 16, vilken inte är ersättningsberättigad. Tandvårdsersättning bör utgå för en ny bro 15-23. Ska bron utsträckas till 17 får patienten betala hängande ledet 16 och kronan 17 själv, såvida 17 inte har en aktiv skada samt antagonistkontakt (regel D.3).

För fler allmänna råd till diagnos/tillstånd 5445 se allmänt råd diagnos/tillstånd 4882.

Diagnos/tillstånd 5446

Diagnos/tillstånd 5446 bör tillämpas när befintliga implantatkonstruktioner går sönder eller för patienter som har implantat inopererade men som saknar suprakonstruktion. Det bör också tillämpas när tand/tänder eller implantat bredvid en implantatstött konstruktion förloras och den nya och den befintliga konstruktionen ska byggas samman eller nytt delimplantat utförs bredvid den befintliga implantatkonstruktionen. Det framgår av föreskriften att om befintlig implantatbro inte kan behållas eller byggas om med ett långsiktigt hållbart resultat, ersätts en ny konstruktion.

Nedanstående exempel avser att illustrera hur ersättningsreglerna bör tillämpas vid olika kliniska situationer och är inte behandlingsförslag.

Exempel 1, en ny konstruktion utförs: En patient har sedan tidigare delimplantat i höger överkäke, tandposition 15-11, samt i vänster överkäke, tandposition 24-25. De enda kvarvarande tänderna i överkäken, en bro 21-23 har förlorats och en lucka motsvarande tre tänder uppstår mellan de två implantatkonstruktionerna.

Diagnos/tillstånd 5446 fastställs (".... Käke med delimplantat inom position 5-5 där ytterligare tänder 5-5 förlorats. Vid ny implantat- eller tandförlust i käke som medför att samtliga tänder därmed förlorats och nytt delimplantat placeras bredvid befintlig implantat-konstruktion")

En ny implantatbro 21-23 med två implantat och ett hängande led utförs mellan de befintliga broarna. Åtgärder för behandlingen finns inom diagnos/tillstånd 5446, för implantaten används åtgärd 885.

Exempel 2, en ny konstruktion utförs, befintlig konstruktion kan inte behållas: En patient, som sedan tidigare har delimplantat i tandposition 5 -6 både höger och vänster överkäke, har förlorat samtliga tänder däremellan. Diagnos/tillstånd 5446 fastställs. Det är en stor käke och fyra implantat behövs installeras mellan de två delimplantaten. Benmängden i käken avgör att implantaten endast kan placeras i position 1 och 3 på var sida vilket medför att de nya implantaten kommer i en rak linje. I underkäken finns ett restbett tand 5-5 och bettet är djupt. Efter bedömning av implantatens placering i rak linje, betttyp med stor belastning i fronten, avstånden mellan de nya och de gamla implantaten samt patientens bitkrafter konstaterar tandläkaren att delimplantat inte kommer att ge ett långsiktigt hållbart resultat. För att åstadkomma ett långsiktigt hållbart resultat med lämplig kraftfördelning behöver en suprakonstruktion som inbegriper samtliga implantat utföras. Tandläkaren dokumenterar i journalen varför ett helkäksimplantat utförs.

Exempel 3, en befintlig konstruktion byggs till: Patienten har ett delimplantat (implantatbro) för fyra framtänder i överkäken (tand 13 - tand 21) och förlorar nu två sidotänder på höger sida (tand 14 och 15). Ett nytt implantat placeras i position 15, den befintliga implantatbron monteras av och svetsas samman med den nya implantatkronan 15 och ett hängande led 14, samt återmonteras.

Exempel 4, en befintlig konstruktion byggs till: En patient har ett delimplantat 15-13. Tand 12 förloras. I övrigt finns samtliga tänder 11-26. Tandläkaren bedömer att ett hängande led för 12 kan lödas till den befintliga implantatbron. Diagnos/tillstånd 5446 bör tillämpas för ombyggnaden och det hängande ledet.

Exempel 5, en befintlig konstruktion byggs om: En patient har ett singelimplantat 35. Tand 34 förloras. I övrigt finns samtliga tänder i underkäken. Tandläkaren bedömer att det bästa alternativet är en bro från 33 med hängande 34 som löds samman med implantatkronan 35. Diagnos/tillstånd 5033, tvåtandslucka innebär att krona 33 och hängande led 34 är ersättningsberättigande. Diagnos/tillstånd 5446 bör tillämpas för ombyggnad av och sammanlödning med den befintliga implantatkronan 35. Om befintlig krona

inte kan användas är en ny implantatkrona 35, som sammanlöds med hängande ledet 34 till en bro, ersättningsberättigande vid diagnos/tillstånd 5446.

Exempel 6, helt eller partiellt tandlös käke som har implantat installerade, men med avsaknad av suprakonstruktion.

En patient har i överkäken en bro från tand 11 till tand 23 (11 21 22 23), övriga tänder saknas. För både höger (diagnos/tillstånd 5014) och vänster (diagnos/tillstånd 5012) överkäke har behandling med delimplantat inletts. På höger sida har tre implantat opererats in och på vänster sida två implantat. Under läkningstiden råkar patienten ut för en olycka och tänderna med bron 11-23 måste avlägsnas. Diagnos/tillstånd 5446 bör användas.

Ytterligare två implantat installeras (åtgärd 885) och en hel implantatbro (åtgärd 864, 886 och 888) utförs. För ett av implantaten utgår ingen ersättning eftersom högst sex implantat ersätts i överkäken under en ersättningsperiod.

Diagnos/tillstånd 5446 och regel E.11

Ombyggnad/tillbyggnad av befintlig implantatkonstruktion vid ny tand- eller implantatförlust.

Genom regel E.11 kan ny implantatkonstruktion ersättas vid tand- eller implantatförlust i anslutning till befintlig implantatkonstruktion. Som framgår av föreskriften ersätts högst samma antal åtgärd 852 som 851.

Om en befintlig konstruktion samtidigt behöver byggas om eller byggas till används diagnos/tillstånd 5446.

För fler allmänna råd till diagnos/tillstånd 5446 se allmänt råd diagnos/tillstånd 4882.

Regel E.4, E.5, E.6 och E.9

Vid behandling av tandluckor och angränsande tänder i samband med utbyte av åtgärd, bro mot implantat, ställs krav på att noggrant planera behandlingsflödet vid tillämpning av diagnos/tillstånd och åtgärder. Nedan ges tre exempel som beskriver när utbytesterapi används vid behandling av en tandlucka samtidigt som en tand, angränsande till luckan, kronförses.

Exempel 1: Vid en olycka slås tanden 11 ut, en en-tandslucka diagnos/tillstånd 5031 uppstår och tanden 21 får en kronfraktur som omfattar drygt halva kronhöjden, diagnos/tillstånd 4081. För att fylla luckan vid 11 planeras ett singelimplantat. En krona för tanden 21 ska framställas.

För tandposition 11 singelimplantat, beräknas tandvårdsersättning via utbyte av åtgärd för en treledsbro med en krona på vardera sidan och ett hängande led (2 x åtgärd 801, 1 x åtgärd 804). Utbytesterapi (singelimplantatet) bör slutföras och rapporteras innan kronan 21 slutförs. För kronan 21 utgår ingen tandvårdsersättning eftersom ersättning redan beräknats för krona 21 i utbytet (regel E.6), den får patienten betala själv. Om kronan 21 slutförs först kan inte utbyte av åtgärd användas eftersom ny åtgärd 801 för tanden 21 därmed inte ersätts inom 2 år (Regel E.5). Implantatbehandlingen får i sådant fall utföras helt utan tandvårdsersättning.

Exempel 2: En patient utför en krona på tanden 21. Tand 11 slås ut inom tvåårsperioden. För att ersätta 11 planeras ett singelimplantat. 11 singelimplantat ersätts via utbyte av åtgärd där ersättningen beräknas för en tredelsbro med ett stöd på vardera sidan. Eftersom en åtgärd 801 nyligen utförts på tanden 21 får behandlingen förhandsprövas enligt regel E.9 punkt 3 – ny skada på annan tandposition.

Exempel 3: En patient utför ett singelimplantat för tanden 11 i en entandslucka och utbyte av åtgärd tillämpas. Vid en olycka inom tvåårsperioden slås tanden 21 av och en krona behöver utföras. Eftersom åtgärd 801 för tanden 21 nyligen rapporterats för att beräkna ersättningen vid utbyteterapin med singelimplantat får behandlingen förhandsprövas enligt regel E.9 punkt 2 – om konstruktionen på ingående tand utsatts för yttre våld. Detta gäller även för tand som använts för beräkning av ersättning vid utbyte.

Åtgärd 101–105

Samtliga undersökningsåtgärder 101-105 kan användas separat utan kombination med någon annan åtgärd.

Åtgärd 491, 492, 591, 691, 891, 990

Enligt föreskriften ska kompletteringsåtgärder enbart tillämpas när en patient remitterats till tandläkare med registrerad specialistbehörighet. Kompletteringsåtgärden kan bara debiteras då en åtgärd har utförts inom behandlarens specialistområde. Till exempel kan åtgärd 491 enbart debiteras av specialist i oral kirurgi för åtgärder inom området oral kirurgi.

Kompletteringsåtgärden för specialist är avsedd att debiteras per behandlingstillfälle för den aktuella patienten till och med slutförande av den behandlande åtgärden. En kompletteringsåtgärd för specialist anses slutförd efter varje behandlingstillfälle, vilket innebär varje gång patienten lämnar mottagningen.

Kompletteringsåtgärden är endast möjlig att debitera en gång per patient, dag och behandlare. Det innebär att den endast kan debiteras en gång, oavsett om det är en eller flera behandlande åtgärder som utförs vid samma behandlingstillfälle.

Ersättning för kompletteringsåtgärd utgår fram till slutförd åtgärd. För ytterligare besök, till exempel kontroll efter utlämning av bettskena eller protes, besök för att hantera efterbesvär eller för att ta bort suturer, är kompletteringsåtgärd inte ersättningsberättigad.

Av föreskriften framgår att kompletteringsåtgärd enbart kan debiteras för en patient som remitterats till specialist. Av det följer att när behandlingen som en patient har remitterats för är slutförd, kan kompletteringsåtgärder inte debiteras för annan behandling i de fall patienten väljer att fortsätta hos specialisten.

Exempel: Diagnos/tillstånd 5034 (tretandslucka inom position 5-5).
Behandling: Tandstödd bro med fyra kronor (åtgärd 801) och tre hängande led (åtgärd 804). Patienten är remitterad till specialist i protetik för att utföra behandlingen.

Vårdgivaren rapporterar i detta fall till Försäkringskassan:

Diagnos/tillstånd:	Åtgärd	
Behandlingstillfälle 1: (Preparation och avtryck)	5034	891x1
Behandlingstillfälle 2: (Provning)	5034	891x1
Behandlingstillfälle 3: (Temporär utlämning)	5034	891x1
Behandlingstillfälle 4: (Cementering, slutförande)	5034	801x4, 804x3, 891x1.
Behandlingstillfälle 5: (kontroll)	–	– ingen debitering

Åtgärd 801

Med onlay avses en laboratoriefremställd kronersättning för en tand där normalt samtliga kuspar (tandtoppar) är skurna.

Åtgärden bör innefatta krona framställd med CadCam-teknik.

Åtgärd 865

Där prognosen bedöms vara god kan i speciella fall en bro på tre implantat ersättas. Faktorer som påverkar är implantatplacering, käkens storlek, krafter i bettet och benkvalitet.